

פניני הצדיקים

לעדכונים, ברכות מזל טוב והודעות - שלחו ל: 054-8410475 | HB0548410475@gmail.com

מיטב השידורים
מגדולי הרבנים

ללא פרסומות.
ללא חדשות.
ללא פוליטיקה.

האזינו לשידור החי | 03-3782000 | באפליקציה | www.radio2000.co.il

ערוץ 2000

במייל: 054-8410475, דוא"ל: HB0548410475@gmail.com

הרב מאיר שמחה הכהן מדוינסק זצ"ל - נולד בשנת ה'תרי" (1850) בעיר בלטירמנץ באזור וילנה בליטא לאחר ברכת הגאון ר' מאיר מטיקטין (הרב התארח בבית אביו שסיפק את כל מחסורו ובגין זאת בירך את אביו בן שיאיר את עיני ישראל בתורה ולכן נקרא מאיר). כבר מצעירותו התפרסם כגאון ובעל זיכרון נדיר. אחר חתונתו ישב בביאליסטוק אצל חמיו. אשתו פרנסה אותו במסחר והוא ישב ועסק בתורה. לימים העיד גיסו, הגאון ר' שמואל ליפשיץ, כי רבינו למד 18 שעות ביממה וכי לילות שלמים למד בעמידה בעזרת הנשים של בית המדרש 'גמילות חסדים' ותלמודו בידו.

בשנת ה'תרמ"ח (1888) נתמנה לרב בדוינסק לאחר פטירת רב העיר הגאון ר' ראובן הלוי לוי (בעל 'ראש לאובני'). כארבעים שנה שימש בתפקיד זה. חי בדוחק ולא רצה ליהנות מאחרים. פעם החליטו ראשי הקהילה להוסיף על משכורתו, והוא התנגד באומרו שבמשכורתו הקבועה יש לו די מחסורו, וסירב לקבל שום הוספה. באחד מימי 'מהפכת אוקטובר' הובל לכלא ומיד נאספו אלפי חתימות של יהודים וגויים אשר ערבו על יושרו ואיימו כי מאסרו יגרום לתסיסה ובאותו יום שוחרר.

גאון בנגלה ובנסתר. נודע בבקיאותו הרבה בספרי התלמוד ונשאי כליהם, ראשונים עד ה'נודע ביהודה', ספר הזוהר, ספר היצירה ועוד. נח לבריות. קירב רחוקים. שקידתו הייתה עצומה, בלילות החורף הארוכים למד כל הלילה בעמידה על רגליו ועסק בתורה במשך 18 שעות ביממה. לא הסכים לקבל תרומות או מתנות ולאילו שלחצו להעניק לו 'פדיון נפש' הורה לחלק את הכסף בשמו לצדקה. **בעל רוח-הקודש.** בשנת ה'תרפ"ו לאחר פטירת אשתו, רבינו התכופף כלפי ארונה ואמר: "חיה חיה, אל תדאגי, עוד בשנה זו אבוא אליך". ואמנם באותה שנה התבקש לבית-עולמו. נפטר בליל שבת, ד' אלול ה'תרפ"ו (1926). חי כ-76 שנים.

אביו: ר' שמשון קלונימוס קלמן הכהן (למדן גדול ומרביץ תורה, בעל צדקה ומכניס אורחים).
סבא (מצד האב): הגאון המפורסם ר' חנניה כהן **אמן:** מרת אסתר. **אשתו:** מרת חיה (בת ר' צבי פלטיאל מקובסקי זצ"ל מביאליסטוק - נישא עימה בהיותו כבן 16 שנים). **מרבתי:** ר' משה דנישבסקי. **חברותא:** ר' יוסף זונדל הוטנר, ר' יום טוב ליפמן הלפרין, ר' יצחק ליב גרוסברג (מחבר "שי למורא" על מסכת בכורות). **מתלמידי:** ר' שפטיה (שעפטיל) הלוי סגל, ר' לוי פאלאצק, ר' חיים זאב חאראש. **חתנו:** ר' אברהם לופטביר (בעל 'זרע אברהם'. זמן קצר אחרי הנישואים חלתה הבת במחלה חשוכת מרפא ונפטרה, אף חתנו נפטר בדמי ימיו). **מספריו:** **יאור שמחה** - על הרמב"ם **ימשך חכמה** - חידושים על התורה, תלמוד בבלי וירושלמי (משך ר"ת מאיר שמחה כהן) **יקונטרס זיקה** - עניין הזיקה ביבום.

שני בחורים מהעיר דווינסק, הגיעו לרבינו, כששתי בעיות מציקות להם: השניים היו אמורים להתייצב בזמן הקרוב לגיוס בעיירה "עזרינע" הסמוכה לדווינסק, וביקשו להשתחרר מהשירות. כמו כן היה בדעתם להגר לארה"ב, ובאו לשאול בעצתו. לאחר שסיפרו את מבוקשם, ענה להם בתחילת דבריו, על שאלתם השנייה: **"עתידיה תורה שתתאכסן גם בעולם החדש"**. ובאשר להתייצבותם לצבא, ייעץ להם כך: אחד מהבחורים היה בעל קומה רגילה, ואילו השני היה גבה קומה. **לבעל המידה הבינונית הציע לשחד את המודד בחמישה רובלים.** ולשני אמר, **שאין לו מה לדאוג, כי גם הוא כבר ישוחרר בחינם.** השניים עזבו את ביתו של רבי מאיר שמחה כשהם שמחים ומעודדים. יום קודם להתייצבותם, נסעו הבחורים ל"עזרינע", ושכרו שם בית ללון. באמצע הלילה נשמעו נקישות על דלת אותו הבית. כשנפתחה הדלת, הופיעו בפתח, שני נכרים, שבקשו אף הם מקום ללון. בראותם את שני הבחורים היהודים, פתחו האורחים בשיחה עמהם, וביקשו לדעת, מה מעשיהם במקום. סיפרו להם השניים, כי למחר הם עומדים להתייצב למבחני הצבא. אמרו להם שני האורחים: 'אנחנו חברי הוועדה הבוחנת, ואחד מאתנו הוא 'המודד'. הצעירים ראו בזה השגחה פרטית, ואמונתם התחזקה שעצתו וברכתו של רבינו, אכן תתקיים בהם. למחרת, עם בוקר, טרם צאתם מהמלון, נתן הבחור בעל הקומה הבינונית חמישה רובלים לידי ה"מודד". כשהגיעו השניים ללשכת הגיוס, העמיד ה"מודד" את הבחור תחת מוט המדידה, וקרא: **"הוא אינו במידה, קומתו למטה מהנורמה!"** והבחור שוחרר. אחר כך העמיד ה"מודד", את הצעיר השני למדידה, וקבע, כי **קומתו גבוהה מהמקובל בצבא... וגם הוא שוחרר.**

מימי ילדותו כבר התפרסם לעילוי מופלא ושקדן עצום. הגאון רבי יוסף חרף, שהיה רב העיר בלטירמנץ, סיפר שכאשר רבי מאיר שמחה היה נער צעיר עלה פעם לאחר ערבית לאצטבא של בית הכנסת, לעיין באיזה ספר, שהיה למעלה, ועמד רגל אחת על הסולם והשני על האצטבא, ועמד וקרא בספר, הציבור לא הבחין בו שהוא שקוע בפנית היכל בית-הכנסת, ולאחר שלמדו את השיעורים הקבועים, קרוב לחצות הלילה, סגרו את בית-הכנסת.

כשחזרו באשמורת הבוקר לומר תהילים ואח"כ למדו עוד 'חברת ש"ס' דף גמרא ו"חברה משניות' את פרק המשנה, ואח"כ התפללו, והאור החל בוקע, אז הבחינו בדמותו על האצטבא, ובהלו וקראו לו בקול: 'מאיר שמחה' לה רד!" הוא לתומו חשב, שהשמש רוצה עכשיו לנעול את בית-הכנסת לאחר השיעורים, בראשית הלילה, וענה בקול: 'אני תיכף יורד, תמתין רגע ואל תסגור!' כלומר: הוא למד כל הלילה בהתעמקות והתבוננות כזאת, שלא הרגיש כלל שעבר כל הלילה!

המקובל האדמו"ר הרב אברהם חיים ראטה (רוט) זצ"ל - נולד בי"ד באדר א' ה'תרפ"ד (1924) בברגסז (אוקראינה) לאחר ברכתו של הרה"ק ר' צבי אלימלך מבלאז'וב. בשנת ה'תרפ"ה (1925) עלתה משפחתו לארץ ישראל ואביו ייסד בית מדרש בשכונת מאה שערים בירושלים. מילדותו ניכרו בו גינוני קדושה מיוחדים וחריפותו והתמדתו היו לשם דבר. בשנת ה'תרפ"ט חזרו לחו"ל ובשנת ה'ת"ש בתחילת מלחמת העולם השנייה עלו לארץ עם האוניה האחרונה שנסעה לארץ ישראל. לאחר פטירת אביו בו' בניסן ה'תש"ז (1947). חלק מחסידיו פנו לגיסו, ר' אברהם יצחק קאהן (שהקים את חסידות 'תולדות אהרון' ע"ש אביו, ר' אהרון ראטה) וחלקם פנו לרבינו וביקשו ממנו לשמש כאדמו"ר והוא נענה.

עוד בצעירותו זכה להערצה מגדולי ישראל, ה'בבא סאלי' זיע"א היה קם לכבודו ומכריז שקבלתו היא כקבלת פני משיח, ואף ביקשו שיאמר אחריו קדיש. נודע כתלמיד חכם ירא שמיים ובעל תפילה. זך המידות, **בקי בכל מכמני התורה ומקובל גדול**. ענוותן מופלא והסתיר את מדרגתו. **פעם בשנה סיים את הש"ס, בכל שנה וחצי סיים את ד' חלקי שו"ע עם נושאי כליו, בנוסף לסדריו בזהר, בקבלה ובספרי יראה וחסידות**. העיד הרה"ג ר' גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א כי רוח-הקודש הייתה מדברת מתוך גרונו הטהור, וכמה פעמים באמצע אמירת דברי תורה היה מבאר דברי קבלה, ובאמצע הפסיק ועבר לדבר ד"ת אחרים באומרו כי עד כאן מרשים לו לגלות מן השמיים בעניין זה.

הכרת הטוב של רבינו הייתה מופלאה. בשנת ה'תשל"ו (1976) עבר לבני ברק, שם התגורר במשך רוב ימות השנה ובה הקים בית מדרש וישיבה. בשנת ה'תשע"ב עבר התקף לב ולאחר כשלושה חודשים התבקש לבית-עולמו. נפטר ב-ה אלול ה'תשע"ב (2012). שימש באדמו"רות כ-66 שנים ובמשך זמן זה העמיד אלפי תלמידים. חי כ-88 שנים. ציונו בהר-הזיתים בירושלים. לאחר פטירתו כונה ה'חוקי חיים'.

אביו: האדמו"ר ר' אהרון (מייסד חבורת 'שומר אמונים' שממנה צמחו החסידויות 'שומרי אמונים', 'תולדות אהרון'- על שמו, 'תולדות אברהם יצחק' ועוד. בחצרות אלו מכונה ה'אדמו"ר הזקין').
אימו: מרת סימא. **אישתו:** מרת בתיה חיה (בת האדמו"ר רבי מרדכי גולדמן מזוויהל).
מרבתי: האדמו"רים- אביו, ר' אהרון ראטה, ור' אהרון רוקח מבעלזא. **מתלמידיו:** הגאון החסיד רבי אלחנן יעקב דוד הכהן רבינוביץ, בנו, הרה"ג ר' גמליאל הכהן רבינוביץ, הגה"ח ר' ישראל לרר, הגה"ח ר' יהושע מאיר אברם, הגה"ח ר' אלעזר חנון ובניו, הגה"ח ר' יצחק צבי משה מוזס, הגה"ח ר' משה אברם, הגה"ח ר' יהושע בינעט ועוד רבים.

ילדיו: האדמו"ר רבי רפאל אהרון (בני ברק), האדמו"ר רבי גדליה משה (אשדוד), האדמו"ר רבי שלמה (ירושלים), האדמו"ר רבי יעקב יצחק (קריית גת). **בנותיו:** הרבנית דינה (נישאה לאדמו"ר רבי יצחק יחיאל מיכל ממדעש בני ברק), הרבנית גיטל (נישאה לאדמו"ר רבי דוד צבי שלמה הורנצ'יק מרדושיץ זצ"ל), הרבנית יענטה (נישאה לאדמו"ר רבי אורי גלדצהיילר מסאמבור), הרבנית רייזיל (נישאה לאדמו"ר רבי ישראל שטרן זצ"ל מנישכיז-אשדוד), הרבנית ברכה, הרבנית דבורה (נישאה לאדמו"ר רבי יצחק אהרון קארף מזוויהל מז'ב'וז), הרבנית שרה. **מספריו:** **יחוקי חיים- על התורה יאמרי קודש- על התורה (חמישה כרכים) • עולות שבת- מדברי תורתו • הליכות קודש- על שבת ומועדי השנה • שביבי חוקי חיים- על התורה • אברהם בעודנו חי.**

סיפר תלמידו הגאון החסיד רבי אלחנן יעקב דוד הכהן רבינוביץ שליט"א באחת השנים שנסע רבינו לתפרח, עדיין הייתי בחור צעיר לימים ועוד לא זכיתי לשמש בקודש פנימה. הרבי הורה שבשבתות יצטרף אליו מניין מצומצם בלבד של אברכים (ולא בחורים). וכך היה. אולם, חלפו כמה וכמה שבתות, ונפשי צמאה להסתופף בשבת בצל קודשו. בליבי גמלה החלטה נחושה, כי יהיה מה שיהיה, אני נוסע.

אחד המשמשים שאירגן את הנסיעה, הואיל להכניס אותי במניין הנוסעים. הרכב יצא לדרכו, והנהג הציע שהפעם יסע דרך חברון (בשונה מהדרך הרגילה). היה זה קודם עידן הפלאפונים, ומיותר לציין שמלבד הנוסעים ברכב לא ידע אף אחד שמסלול הנסיעה שונה. בדרך אירעה תקלה, וכשהיינו בחברון הנהג איבד את דרכו. לאחר זמן מצא את הדרך הנכונה, והגענו לחיים ולשלום לתפרח. והרי זה פלא, כשעברנו ליד הדירה של רבינו, יצא לקראתנו המשב"ק הרה"ח ר' דוד בינט שליט"א ופנה ואמר: "**נסעתם דרך חברון**". היינו אחוזי השתוממות, מניין נודע לו זאת? השיב ואמר ר' דוד: "**הרבי אמר לי לפני שעה קלה שמודאג מאוד, מכיוון שנסעתם דרך חברון**".

בשנת ה'תשס"ה, כשבע שנים לפני פטירתו של רבינו, חלה יהודי מארה"ב בשם ר' חיים ליכטשיין ל"ע במחלה קשה. ביקש היהודי ברכה וישועה אצל רבינו, שענה לו והורה לו להגיע לחתונת אחד מצאצאיו ויהיה נוכח שם בשעת המצווה טאנץ ובעז"ה תעלה לו ארוכה. לאחר כחצי שנה התקיימה שמחה בבית רבינו, ורבינו אמר לנכדו ראש הישיבה להודיע לר' חיים שבימים י' אלול תתקיים שמחת הנישואין. ר' חיים חפץ להשתתף בשמחה אולם רופאיו לא אפשרו לו לצאת ולנסוע לחתונה באומרם כי אין לו סיכוי לחיות יותר מכמה שבועות. כשמע זאת רבינו, ביקש להשיב כי כדאי לו להשתתף. ואכן בא החולה לחתונה, וזכה עוד לפני החופה להתברך על ידי רבינו.

עם תום ימי השבע ברכות בא מרן ראש הישיבה בברית האירוסין והיהודי מארה"ב התקשר לרבינו כדי לברכו ברכת 'מזל טוב'. ענה לו רבינו: "**לחתונה הזאת כבר תבוא בריא ושלם**". ואכן כך היה. כעבור מספר חודשים הגיע היהודי כשהוא מהלך כאחד האדם. כאשר ניגש לקבל יין מרבינו בסעודת החתונה, אמר לו הצדיק: "**דע לך כי אני נושא אותך על כתפיי**". בעת אשר הוטמן גופו הטהור של רבינו, **ביום הסתלקותו, בעת סתימת הגולל, השיב ר' חיים את נשמתו לבוראו. אכן, רבינו נשא אותו על כתפיו כל עוד חי בעלמא הדין.**

בשנת ה'תשל"ט היה רבינו בשוויץ ובמוצש"ק בסעודת מלווה מלכה דיבר הרבה בשבחו של האדמו"ר מסאטמר עד עלות השחר ובירך ברכת המזון והיה זה פלא אולם לאחר ברכת המזון התקבלה הידיעה שהאדמו"ר מסאטמר נסתלק מן העולם ואז הבינו את דברי רבינו. **תודתנו נתונה לגה"צ הרב גמליאל רבינוביץ שליט"א (מח"ס 'גם אני אודך') על לנו לעזר רב בהכנת המאמר הנפלא על הצדיק.**

הצדיק רבי משה אהרן פינטו זצ"ל: נולד בעיר מוגאדור שבמרוקו, ביום הושענא רבא. צדיק קדוש והטהור. עובד את השי"ת ומתחסד עם קונו. מלומד בניסים ונפלאות, מזכה הרבים. כבר בהיותו נער צעיר לימים ניכרה בו אחת המידות האציליות ביותר – מידת הענווה. התפרסם במיוחד בזכות עבודת ה' התמימה שלו, ובעובדה המפליאה, כי **בטרם מלאו לו 20 שנים, קיבל על עצמו הסתגרות בחדר אחד למשך ארבעים שנה!** במצוות אביו (כאשר עזב אביו הקדוש את העיר מוגאדור לקזבלנקה- ציווהו לפרוש מענייני העולם הזה).

במהלך עשרות השנים הללו, הוא עסק בתורה בהתמדה בלתי נתפסת בשכל האנושי, שם בין ארבע כתלי החדר הקט הוא התעלה במעלות הקדושה והטהרה ללא קשר עם העולם החיצון, ללא כניעה לצרכי הגוף והחומר הגשמי, כל מאווייו ורצונותיו היו אך ורק קודש לעבודת ה' יתברך. כתוצאה מהתעניות הרבות והסיגופים הרבים, הייתה בריאותו רופפת, והוא סבל הרבה מכאובים וייסורים, אך כל זאת הוא קיבל בשמחה, והיה אומר, שייסורים אלו יהיו לרפואת וישועת עם ישראל.

הוא מאוד דאג וכאב את כאבו של הזולת, ביתו היה פתוח לרווחה לכל מר נפש, אשר בא להשיח את צרותיו, והוא היה מאזין להם במאור פנים ומברכם. **רבים נושעו מברכותיו.** בביתו הצנוע קיבל את כל מי שהיה פונה אליו לעזרה, ולא מנע מאף אחד להיכנס לביתו, הן איש והן אשה. ארבע שנים לפני פטירתו של הצדיק, **הפקיד אצל מר אמיל דבדה מאשדוד מכתב חתום וסגור.** לאחר פטירתו של הצדיק, כאשר פתחו את המכתב נמצא כתוב בו: **"ונראה לי עת פקידה ביום ה' באלול תשמ"ה"**. (וכשם שחזה כך היה, הרב נפטר בתאריך שנקב בו). במכתב זה גם ציווה לקבור אותו באשדוד, ונתן הוראות מדויקות מה לעשות.

אביו: הגה"צ ר' חיים הקטן. **ילדינו:** ר' דוד חנניה, ר' חיים, ר' אברהם, ר' דניאל, ר' יעקב. **אשתו:** הרבנית מזל.

הדבר היה בימי חול המועד, כאשר ידיעה נוראה התפרסמה בתפוצות ישראל. **אדם עשיר עמד להקציב סכום גדול של כסף למחבלים לכל הורג נפש מישראל, בתוספת פרס גדול.** מששמע על כך הצדיק רבי משה אהרן זיע"א, חרה לו מאד מהידיעה הנפשעת, כי דם יהודי יהיה הפקר בידי שכירי חרב. כל אותם הימים היה שרוי בביתו בתענית. באותם ימים היה הרב יושב, כשכל כולו מכווץ ורועד, שקוע עמוק במחשבותיו ומזיע מאד. לפתע התעורר הרב ממצבו זה, קפץ ממקומו ואמר: **'הא רצון שיאבדו כל אויביך ה'.**

לאחר מספר שעות פורסם בכל העולם, כי אותו אדם מת בתאונת דרכים. או אז הובנו הדברים לאשורם, והכל ידעו, כי רבי משה אהרן זיע"א פעל גדולות ונצורות להציל את עם ישראל מהרבה גזירות רעות. אלא שאותו מעשה נשכח לאחר מכן, כיוון שזו הייתה דרכו של הצדיק רבי משה אהרן.

תמיד הוא התפלל לקדוש ברוך הוא, שכל אותם מעשי ניסים אשר נעשים בישראל בסיבתו - יישכחו ולא יעשו רושם באנשים, ואמנם המעשה נשכח, אך ידוע ומפורסם הדבר, כי כל זאת היתה מאת הצדיק להגן על כל עם ישראל.

שעת צהריים, בביתו של רבנו זצוק"ל שיגרה של יום רגיל, הרבנית נכנסת אל חדרו של רבינו ואומרת לו: **"סלח לי, בעלי היקר, כי מפריעה אני לך בענייני חולין. אולם כבר ידוע, שאם אין קמח אין תורה. זקוקה אני לשמן וסוכר עבור ארוחת הצהריים, שזמנה משמש ובא, אודה לך, אם תוכל לדאוג לכך, שהמוצרים יגיעו אלי בדקות הקרובות"** - "בשמחה רבה", ענה לה הרב והוסיף, "בעזרת ה' תוך זמן קצר יגיעו המצרכים אל ביתנו".

הרבנית הודתה לבעלה, ויצאה מן החדר. רבנו נפנה אל אחד ממקורביו, שבא מעיר אחרת, וישב באותה שעה לפניו וביקש ממנו: **"קח בבקשה את האופניים, וגש אל מרכז ב' לחנות המכולת של ידידנו ר' שלמה וייצמן (ז"ל).** בהגיעך אליו, בקש ממנו, כי יואיל לתת בעבור הרבנית שמן וסוכר, והבא אותם אל הבית". האיש, ששמח לגרום ולו טובה קטנה לרב, התארגן חיש לדרך, לפני שיצא לדרך פנה אל הרב ושאל: **"וכיצד אדע מיהו ר' שלמה וייצמן? ואיך אמצא את מרכז ב'? והלא אינני תושב העיר ומתמצא במשעוליה?"** - רבנו זצוק"ל השיבו, **"קח את האופניים וסע לדרך ליהיך שישאו אותך רגליך. באותו רגע שתראה, כי ארע תקר באחד מגלגלי האופניים דע לך, כי זהו מקום חנותו של ידידנו ר' שלמה וייצמן"**.

האיש שהיה חדור באמונת חכמים, מיהר אל האופניים והחל לדווש את דרכו. לאחר כמה דקות של נסיעה אל הלא נודע, **בוט! פנצ'ר אירע בגלגל האופניים.** האיש עצר, ועל המדרכה לידו הוא רואה חנות מכולת, שבפתחה עומד אדם. **"האתה זה ר' שלמה וייצמן?"** שאלו האיש. "אכן כן". ענה לו ר' שלמה וייצמן ושאלו, "מה הביאך אליי?", האיש שח לו את כל סיפור המעשה ואת דבר השליחות, שהטיל עליו הרב. ר' שלמה וייצמן מיהר חיש לסייע לאדם, לתקן את התקר בגלגל, ואף הוסיף לו את המצרכים, אשר ביקש רבינו להביא אל הבית. לאחר כל זאת עשה האיש את דרכו חזרה אל בית הרב, **כאשר כל כולו חרדת קודש מפניו של הרב הקדוש, אשר משדד למענו את מערכות הטבע בהבל פיו.**

בוקר יום הכיפורים ה'תשל"ד. עם ישראל עדיין לא יודע, כי בעוד שעות אחדות עומדת לפרוץ מלחמה נוראה בין ישראל לצבאות ערב, אשר תגבה מחיר כבד של הרוגים ופצועים. רבינו פוסע יחד עם בנו הרב חיים שליט"א, לבית הכנסת באשדוד. בדרכו אל בית מקדש מעט שואל לפתע הצדיק את בנו: **"האם יש מקלט בסביבה?"** הרב חיים, תמה מעצם השאלה, משיב: "כן, יש".

אבל בד בבד עם זאת שואל הבן את אביו הצדיק: **"מדוע אתה מתעניין כעת לדעת אם יש כאן מקלט?"** - "דע לך בני" - משיב לו האב - **"כי היום תופר קדושתו של יום הכיפורים. קול אזעקה יישמע בעיר ובכל הארץ, ואנשים יחרדו וירוצו למקלטים. משום כן התעניינתי במיקום המקלט"**.

הרב אף הוסיף: **"המלחמה אמנם תהיה קשה, אבל בזכות היום הקדוש, ובזכות צערם ותפילתם של המוני בית ישראל, יושיע ה' אלוקים את עמו ישראל, שיתגבר על אויביו וינצח אותם"**. שעות אחדות לאחר מכן, בשעה 13.50 בצהריים, פילחה האזעקה את הדממה, והמוני בית ישראל נחפזו אל המקלטים - החלה מלחמת יום הכיפורים.

היה זה בעיצומו של חג השבועות בשנת תשמ"א. כמנהג הנהוג בכל חג שבועות, עמדו המתפללים בבית הכנסת של רבי משה אהרן זיע"א ליד ארון הקודש, וקראו את ה"כתובה" - בין ישראל לאבינו שבשמים. לפתע, קטע שאון של מטוסי קרב של חיל האוויר הישראלי את אוירת החג וניגון המתפללים. המטוסים חגו מעל אשדוד והתרחקו דרומה.

הרים הרב את ידיו השמימה, וקרא בהתלהבות: **"צאתכם לשלום ובואכם לשלום, ולא תבוא שום תקלה על ידיכם כלפי אדם וכלפי שמים. למרות שהייתם יכולים לבצע את משימתכם גם ביום חול, ולא דווקא בחג מתן תורה, הנכם מקיימים כעת את המצווה: 'כל המציל נפש אחת מישראל, כאילו קיים עולם מלא'. מי יודע כמה נפשות רבות אתם מצילים בפעולתכם"**.

הקהל התפלא, ולא הבין אל מה ירמזו דברי הרב, ומה הוא רעש המטוסים. ואולם, במוצאי החג התבררו הדברים לאשורם. היה זה לאחר שפורסם בישראל, כי מטוסי חיל האוויר הישראלי הפציצו בהצלחה בסייעתא דשמיא את הכור הגרעיני בעיראק, ושב בשלום לבסיסם, מהפעולה הנועזת והמסוכנת.

עשר שנים לאחר מכן, נודעו גם דבריו האחרונים של הרב, שאמר: **"מי יודע כמה נפשות רבות אתם מצילים בפעולתכם"**. היה זה בשנת תשנ"א, בחודש שבט, אז פרצה מלחמת המפרץ, והרוזן העיראקי הפציץ את ישראל בטילי סקאד. בשעה זו זכתה אותה פעולה של שבועות תשמ"א להערכה מחדש.

הכל הכירו בחשיבותה, גם אלו שבשעתו מתחו עליה ביקורת. שכן, לולא זאת מי יודע מה היה עלול לעשות אותו רודן לישראל, באם הכור היה עומד על תילו. ואכן בפעולתם הצילו מטוסי חיל האוויר נפשות רבות מישראל. וכמובן הכל בזכות היום הקדוש שהוא יום זמן מתן תורתנו הקדושה, ובזכות תפילותיהם של כל הצדיקים.

כאשר הרב היה בלוס-אנג'לס, התארח הרב אצל משפחת אפללו. ראש המשפחה, שהכיר את רבינו עוד ממרוקו, חרד לכבודו ואירחו כיד המלך, כמתבקש. במשך ימים היה ספון רבנו בבית, כאשר יצא רק למספר ביקורים ולבית הכנסת. בני המשפחה נהגו להיכנס לעיתים מזומנות כדי לשאלו בענייני השעה או בשביל לזכות בראיית זיו אורו.

באחד הלילות, הפנה רבינו בקשה חריגה לבני המשפחה. "אבקש מכם", אמר, **"לבל יכנס איש הלילה לחדר השינה שלי"**. בני המשפחה נענו כמובן בחיוב למרות הפליאה העצומה, שהייתה להם. באמצע הלילה, אחד הילדים הקטנים מבני הבית עבר ליד חדרו של רבנו, לפתע רואה הוא, כי מהדלת יוצא שביב של אור חזק ובהק, כמהופנט התקרב הוא יותר ויותר אל פתח הדלת.

שביב האור שראה, השכיח מהילד את אזהרתו החמורה של הרב לבני הבית **והוא התפתה לפתוח את הדלת ולהיכנס אליה**. הילד פתח את הדלת, ולפתע שוד ושבר! **האור החזק שבקע כמכת סנוורים הכה בעיניו של הילד והוא איבד את ראייתו**. כסומא באפילה גישש את הדרך לחדרם של הוריו, שפרצו בכי. אולם, לנוכח האזהרה החמורה, שהשמיע להם הרב פחדו להיכנס אל חדרו, וכך העבירו הם את הזמן עד עלות הבוקר.

מיד כשהפציע השחר, ניגש הרב שכל רז לא אניס ליה, אל חדרו של הילד ואמר לו: **"מדוע נכנסת אל חדרי הלילה, ואנוכי ציוותי אותך שלא להיכנס אל החדר? עתה דע לך, כי רק בגלל הכרת הטוב, אשר אני רוחש להוריך, שאירחו אותי ואת הרבנית בצל קורתם, אחרוג ממנהגי ואעתיר בערך עד שתבריא"**. הרב נכנס לחדרו וסגר הדלת בעדו, בתוך החדר פעל מה שפעל - ומקץ זמן קצר הידפקו בני הבית על דלתו תוך שהם קוראים, **"הילד רואה!!! הילד רואה!!!"**.

רבים הנושעים בזכות הצדיק גם לאחר פטירתו, ועל כך יעיד הסיפור המופלא הבא: "מה אירע?", חשב לעצמו ר' יעקב כשצלצל הטלפון. על הקו היה הרואי סמדג'ה מצרפת. הוא סיפר: "בני דן, חלה באופן פתאומי. איננו יודעים, מה יש לו. לפני מספר ימים רגלו החלה לכאוב בצורה חזקה. הלכנו לכל הרופאים המומחים בתחום, ואף אחד מהם לא הצליח למצוא מזור למחלתו. לא זו בלבד, אלא שגם לעלות על שורש הבעיה עד עכשיו לא השכילו. רק עכשיו אמר לנו, אחד הפרופסורים הגדולים בצרפת, שהילד ביקר במרפאתו, כי הוא חושש, ששורש מחלתו הוא במוח". הרב הרגיע אותו ואמר, כי ישיים את מבטחו בהקב"ה והוסיף: **"בעזרת ה' אעתיר בתפילה מידי יום"**.

לבני המשפחה היתה בקשה נוספת: "כבוד הרב, עשה עימנו חסד, וילך כבודו להרעיש עולמות במקום מנוחתו של אביך הגדול, אולי בזכותו יחוס הקב"ה ויציל את רגלו של הילד לחיים טובים ולשלום". "אלך לשם" הבטיח להם הרב. ואכן מיד עם הגיעו ארצה, פנה רבי יעקב אל קברו של רבינו עם בקבוק שמן קטן. את בקבוק השמן הניח הרב על הציון למשך יממה - ובד בבד המתיק תפילה לרפואת הילד. כשסיים הרב יצא והותיר את בקבוק השמן באוהל הצדיק. למחרת, שב הרב אל ציון רבנו, לקח את בקבוק השמן ונסע ללא דיחוי לצרפת. מייד בהגיעו לפריס פנה לבית המשפחה, ובהגיעו לשם, נכנס לבית וראה את הילד דן, כשהוא צולע וצועק. מייד ציווה הרב על אימו של הילד למרוח את השמן על רגלו. **השמן נמשח על רגלו, ובאותה שנייה ממש הפסיק הילד לצלוע ואמר, "הרגל לא כואבת לי"**. ההורים ההמומים מנס גלוי, שאירע לבנם היקר, שבו אל הפרופסור הגדול, שבדק את הילד ואמר, **"אינני יודע מה עשיתם, אבל לילד אין כלום!"**.

שעת צהריים, לפתע נכנס אל בית המדרש שהוקם לזכרו של ר' משה אהרון זצוק"ל אדם אשר במבט ראשון נראה היה, כי אין לו קשר למקום, שמו הוא חיים כהן ומתגורר באזור המרכז. מסתבר, כי האיש היה צריך לעבור ניתוח מסוכן בִּכְבֵּד. יומיים לפי מועד קיומו של הניתוח, החליט האיש לעלות על ציונו של אביו בבית-הקברות באזור המרכז, כדי להעביר בתפילה להצלחת הניתוח.

מכיוון והאיש היה כהן, הוא לא יכול היה להיכנס לבית העלמין. הוא החליט להתפלל בכניסה אל בית העלמין. בידיו, החזיק בנר תוך שהוא מקווה, כי מאן דהוא יזדמן לפניו ויואיל להדליק עבורו את הנר בקבר אביו. הזמן עבר, ואיש לא נקרה בדרכו של האיש, שכבר כמעט ואמר נואש. לפתע, **הוא ראה אדם זקן, שלא היה מוכר לו כלל, הזקן היה לבוש בגלבייה לבנה, הוא ניגש אליו ואמר לו: "מה אתה עושה כאן? מה אתה צריך?". "אני צריך, שמישהו ידליק עבורי נר בקברו של אבי" ענה האיש.**

"תביא את הנר, ואדליק אותו בעבורך. שמי הוא משה פינטו, ואני הבן של ר' חיים פינטו. תלך לעשות את הניתוח, ותקום ממנו בריא ושלם". האיש לא הכיר כלל את רבני משפחת פינטו, הודה לזקן בנימוס ועזב את המקום. בסופו של אותו היום, הגיע האיש לביתו, ואישתו התעניינה באירועי היום כפי שעברו עליו. לתומו סיפר לה, על מה שעבר ועל זקן בשם 'משה פינטו' שנאות להדליק עבורו את הנר בבית העלמין. אמרה לו האישה "אינך יודע מי זה רבי משה פינטו? הלוא הוא בנו של רבי חיים פינטו זצוק"ל. שמך הוא חיים, ואתה נקראת על שמו של רבי חיים פינטו זצוק"ל, אין זאת, אלא שרבי חיים פינטו שלח את בנו מעולם האמת עד אליך על מנת לברך אותך".

הלך האיש לבית הרפואה והרופאים ביצעו בו את הניתוח. הניתוח עבר בשלום כפי הבטחתו של רבינו. מיד לאחר שהחלים מהניתוח אמרו לו הרופאים: "הניתוח עבר עליך בהצלחה, ואתה חופשי ללכת". האיש נסע מיד לאשדוד לאוהל של ר' אהרון. כשראה האיש את תמונת רבינו הנמצאת באוהל, קפץ ואמר: **"זה הזקן אשר ראו עיני".** לאחר שסיים לשפוך תפילה נרגשת בציונו של רבינו, מיהר אל ה'כולל' אשר שוכן בישיבה הקדושה ממול לבית העלמין, ושח את סיפור המעשה לאברכים ששהו במקום והם שהעבירו את סיפור המעשה.

היה זה ביום רביעי. ר' יעקב נמצא בציונו של רבינו הקדוש, קורא פרקי תהילים. בעיצומם של קריאת המזמורים מתקבלת שיחת חוץ. על הקו היה ג'ו- אקים לוי, "אני מתקשר משוויץ", אמר, "אבי עובד כמנהל בנק. בבוקר עם פתיחת יום העסקים בבנקים הגיע אבי לעבודה כמידי יום, אולם הוא חש ברע. הוא ביקש מהמזכירה שתלך להביא עבורו משכך כאבים. המזכירה שבה כעבור מספר דקות כשהכדור לצד כוס מים בידה. **לתדהמתה היה אבי שרוע בעילפון מוחלט על רצפת המשרד.** היא מיהרה לחייג לשירותי החירום הרפואיים, שפינו את אבי באופן מיידי. בבית-הרפואה התברר כי אבי עבר אירוע מוחי. הרופאים טוענים, כי אין סיכוי שישורד את האירוע הקשה".

רבי יעקב אמר לבן המודאג כי בתפילתו על ציון ר' משה אהרון פינטו הוא בטוח כי **נס גדול יתרחש**, ואביו זצ"ל לא יתן שאנשי שלומו יינזקו. "עד סוף השבוע אביך יתעורר". ביטא בנו של רבינו את ההרגשה הפנימית שלו. הבן סבר וקיבל, ונפנה אף הוא להעביר בתפילה לבורא עולם, שבזכות הצדיק המקובל ר' משה אהרן פינטו זצוק"ל יחוס וירחם על אביו. הגיע יום שישי, ומאומה לא השתנה. עדיין היה שקוע האב בתרדמת חזקה. ההבטחה והתפילה נראתה רחוקה מלהתממש. אולם, **בדיוק בשעה 16:00 זמן קצר לפני כניסת השבת, פקח האב את עיניו בפעם הראשונה מאז האירוע המוחי, שתקף אותו.** אט אט התאושש מצבו והוא שב לאיתנו. לבני המשפחה לא נותר אלא להתפלל תפילה נוספת על ציונו של רבנו זצוק"ל כשהפעם הם מתפללים תפילת הודיה מעומקי הלב לבורא עולם.

האדמו"ר הרב דוד צבי שלמה בידרמן מלעלוב זצ"ל המכונה בשם ר' דודל- נולד בעיר פשעבורג שבפולין ביום י"ד תשרי ה'תר"ד (1844) ונקרא שמו **דוד צבי שלמה**. **דוד**, ע"ש סבו הרה"ק ר' דוד מלעלוב זצ"ל, **צבי**, ע"ש אבי רבו הרה"ק ר' צבי (בנו של הרה"ק ר' יעקב יצחק ה'חזקה מלובלין זיע"א). **שלמה**, ע"ש הרה"ק ר' שלמה (אביו של הרה"ק ר' דוד מלעלוב זצ"ל).

עלה לארץ ישראל יחד עם אביו וסבו בשנת ה'תרי"א (1890). בדרכם ביקרו בחצר חסידות סדיגורא, ר' ישראל מרז'ין בראותו, קרא לעבר בן השש בהתפעלות: **'עיניים כה מאירות... עלם חמודות זה לא יחטא לעולם!**'. לאחר הסתלקות אביו בשנת ה'תרמ"ג (1833) מונה לאדמו"ר והיה פעיל מאוד למען הציבור. פעל להקמת שכונת בתי וורשא בירושלים. תיקן את נוסח התפילה בחסידות לעלוב. הקים את ביה"כ של חסידות קרלין בירושלים. עמד בנשיאות כולל פולין ונמנה על מייסדי ישיבת 'חיי עולם'.

גאון בנגלה ובנסתר. נהג בפרישות יתרה. סיפורי מופת רבים נקשרו עליו. רבים פנו אליו ונושעו. מלומד בניסים. דאג לעניים ויתומים אלמנות ושבורי לב. **קהילת הספרדים רצתה להכתירו כ"חכם באשי" אך רבינו לא הסכים**. דבקו בתפילה נאמרה בכוחות עצומים עד כדי מסירות נפש. **ענוותן מופלא. בעל רוח-הקודש**. חיי עניות היו חייו. בחודש אדר ה'תרע"ח (1918) קיבל דלקת ריאות קשה ונפל למשכב.

מקורביו חרדו לשלומם, ומשהורע מצבו, פרצו בבכי מר. חשבו, כי הגיעו רגעי הפרידה. בו ברגע חלה השתפרות במצבו, ובזכות תפלת רבים החלים קמעא קמעא ושב לאיתנו, וגילה אז את אוזן מקורביו ואמר, **"הגיעה כבר שעת והייתי לא רחוק מ"שער ציון" אלא שהוסיפו לי עוד חצי שנה של חיים כדי שאספיק לעקור מכשלה מסויימת"**.

ואכן רבינו נפטר לאחר חצי שנה, כאשר אמר. שלושים וחמש שנים הנהיג את חסידיו בנאמנות. נפטר ב-ה' אלול ה'תרע"ח (1918). חי כ-74 שנים. **ברגע הפטירה כל השעונים בביתו עמדו מלכת!** ציונו בהר-הזיתים שבירושלים. לפי צוואתו המפורשת על ציונו **חוקים שמו ותאריך פטירתו בלבד ללא כל תואר, ובנוסף ביקש, שיקיימו בו אחרי פטירתו ארבע מיתות בית-דין**. את מקומו אחריו מילא בנו הגאון ר' שמעון נתן נטע.

סבא: ר' משה מלעלוב (מצד אביו). **אביו:** האדמו"ר רבי אלתר אלעזר מנחם מנדל מלעלוב. **אמו:** מרת פייגא מאטיל. **אשתו:** מרת מרים (בתו של הרה"צ פינחס הלוי הורוביץ, רבה של מגרוב). **מרבתינו:** ר' אהרן מקרלין. **בנינו:** ר' פינחס, אדמו"ר רבי שמעון נתן נטע. **בתו:** הרבנית מלכה עכסה. **אחותו:** מרת דבורה גולדה. **אחינו:** האדמו"ר יעקב יצחק בידרמן (לעלוב בורו פארק). **מתלמידיו:** הגאון הקדוש ר' ישראל יצחק הלוי רייזעמאן זיע"א (ראב"ד, חותנו של ר' הגאון ר' שלום מקאמרנא זיע"א בעל ה'מעשה שלום'), הגה"צ רבי מתתיהו דייטש. **מספריו:** **ליקוטי דוד**- חידושי תורה.

הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד היה בידידות גדולה עם רבינו. קרה פעם שבתו של ר' יוסף חיים, הנשואה לחתנו רבי שמואל שינקר, שגרו בבתי מחסה ליד ביתו של רבי יוסף חיים, הקשתה ללדת והמייילדת נבהלה מאוד, **שכן היה חשש אמיתי לחיי היוולדת וחיי הילוד**. אביה, שהגיע בדחיפות, אמר: **"אין זה מקרה, שבו די לומר תהילים"**.

הוא פנה אל חתנו והוסיף: **"אני מבקש ממך ללכת מיד וללא שהיות אל רבי דוד צבי שלמה בידרמן, הרבי מלעלוב, ולבקש ממנו סגולה"**. כשמוע

ר' שמואל את דברי חתנו, ניגש במהירות ובדחיפות לרבינו וסיפר לו את השתלשלות העניינים. כאשר האדמו"ר שמע על המתרחש, השיב: **"ישנו בית-כנסת הממוקם ממש מול ביתך בבתי מחסה"**.

קח עמך חוט וקשור את קצהו האחד לידה של אשתך, ואת הקצה השני תקשור לדלתו של ארון הקודש. על אשתך למשוך אליה את החוט, ובכך תיפתח דלתו של ארון הקודש. כפי שידוע לך, פתיחת ארון הקודש היא סגולה עתיקה ללידה קלה. בעזרת ה' תזכה בקרוב לילד בריא ולאמו המאושרת. הלה קיים את דברי רבינו על אתר ואכן הישועה לא איחרה לבוא. היוולדת אך משכה את החוט- ומיד הגיעה ישועתה ללא שהיות.

פעם הגיע לרבינו יהודי וסיפר לצדיק, כי שכר דירה מאת גוי. ולמרות שיש חזקה ביניהם והוא משלם בזמן, מבקש הגוי בתואנות שונות להוציאו ולהשליכו מהדירה תוך שהוא מעליל עלילות. לקח רבי דוד כוס ושפשף את הכוס מספר פעמים ואמר ליהודי: **'כעת תוכל לשוב לביתך ללא כל חשש'**. כאשר חזר לביתו- סיפרו לו בשמחה, כי לאותו גוי כבר הייתה מפלה ואין צריך לחשוש ממנו יותר.

לעל אמונתו במי שאמר והיה העולם הובא בספר **"זכרון לחובבים הראשונים"** מביא מעשה, שפעם אשתו ניגשה אליו ובכתה לפניו על **המצוקה הנוראה השוררת בביתם**. באותו שעה מונח היה אצלו צרור מכספי שכונת בית וורשא, והיא ביקשה ממנו ללוות סכום מסוים הנחוצות עבור הוצאות הבית.

אמר לה רבי דוד: **"הכסף הזה אינו שלי, זהו כסף קודשים ואסור לנו לנגוע בו. אבל אני מקווה לה'**, ואני מבטיחך בעזר הבורא, **כי הנחוצ להוצאות הבית תשיגי עוד היום!**". אשתו שמעה את הדברים והחרישה, שכן ידעה כי דברי הרב לא הולכים ריקם. אחר הצהריים הלך רבינו לכותל המערבי ומצא ברחוב מטבע עשרים פרנק. כשהגיע לביתו, הפריש מסכום המציאה מעשר לעניים, ואת השאר הגיש בשמחה לאשתו להוצאות הבית.

אם ראשונים כמלאכים – הגאון הרב גרשון שאול יום-טוב ליפמן זצ"ל

הגאון הרב גרשון שאול יום-טוב ליפמן הלך זצ"ל ה'תוספות יום-טוב': נולד בשנת ה'של"ט (1579) בוואלירשטיין ביערך. אביו נפטר לפי שנולד ועל כן גדל אצל סבו, ר' משה. בצעירותו למד אצל המהר"ל מפראג ונחשב מגדולי תלמידיו. עוד בילדותו ניכר כי לגדולות נועד. בנוסף לבקיאותו הרבה בש"ס ובפוסקים עסק גם בקבלה. בהיותו בן 18 בלבד התמנה לדיין בפראג, בבית דינו של רבו המהר"ל. בתפקיד זה כיהן כ-28 שנים. בשנת ה'שפ"ה (1625) החל לשמש כרב בניקלשבורג שבצ'כיה ולאחר שישה חודשים התמנה לכהן כאב"ד בווינה שב אוסטריה. בשנת ה'שפ"ז (1627) חזר לפראג והתמנה כרב העיר.

לרגל מלחמת שלושים שנה הטילה הממשלה מיסים כבדים על כל הקהילות. רבינו היה בראש הועד לקביעת המסים, שהגיעו לסכום של 40,000 טהאלר. שונאיו הלשינו עליו לפני הקיסר פרדינאנד כי הוא נושא פנים לעשירים ומעריכם פחות ממה שהם חייבים לשלם וגם טענו כי ספריו 'מעדני מלך' ו'לחם חמודות' - בשמות האלה פגע במלך. רבינו נאסר בשנת ה'שפ"ט (1629) ובית הדין גזר עליו גזר דין מוות, אולם לאחר תחינות ובקשות חנן אותו הקיסר ושחררו תמורת קנס נכבד ונאסר עליו למלא משרה רבנית בפראג. בשנת ה'שצ"א (1631) עבר לפולין וישב בלובלין, בריסק, נמירוב ובלודמיר. תבע לחזק את החרם והתקנה שתוקנה יובל שנים לפני כן, שלא לקנות את הרבנות בכסף. שונאיו שוב הלשינו עליו לשלטונות, וגזרו עליו גירוש מלודמיר. גם גזירה זו בוטלה בהשפעת יהודי המקום. בשנת ה'ת"ג (1643) התמנה לרבה של קרקוב שבפולין, ולאחר כמה שנים גם לראש הישיבה. נפטר ב-ו' אלול ה'תי"ד (1654). ציונו בעיר קרקוב שבפולין. חי כ-75 שנים.

אביו: הגאון ר' נתן. **סבו:** הגאון ר' משה. **מרבתי:** הגאונים ר' יהודה ליווא (המהר"ל מפראג), ר' שלמה אפרים מלונטשיץ (ה'כלי יקר'), ר' יעקב גינצבורג. **מילדי:** הגאון ר' אברהם, מרת רייזל (נישאה לר' יעקב יוסף כהנא), מרת רבקה (נישאה לר' צבי הירש אייכנשטיין מפראג). **מספריו:** **תוספות יום טוב** - על שישה סדרי משנה **דרכי הוראה** - דרכי התנהגות בעת מחלוקת פוסקים **מגילת איבה** - תולדות חייו **מלבושי יו"ט** - השגות על ר' מרדכי יפה בעל הלבושים **מעדני מלך** - על הרא"ש **יצורת הבית** - בניין ביהמ"ק השלישי **אוצרות יו"ט** - פירושים על סדר פרשיות התורה **יום טוב טעם** - הערות על פירוש ר' בחיי **יתורת האשם** - הערות על ספר תורת חטאת של הרמ"א **קונטרס ימי משתה ותענית**.

רבינו כיהן כרבה של עיר פראג, וניהל את הקהילה הגדולה במישרים, והנהיג בה הנהגות טובות וסדרים ישרים, בענייני המיסים שהטילה הממשלה. כי עד כה היתה הנהגת ענייני המיסים מסורה בידי תקיפי הקהילה, אשר חלק מהם השתמשו בכח משרתם להטיל את נטל המיסים על המון העם, מבלי שיצטרכו עשירי הקהילה לשאת בעול הכבד לפי מצבם. הדבר נגע ללב הרב, והוא נכנס בעובי הקורה, והעמיד את עצמו בראש השמאים, והעריך את חלוקת המיסים לפי רכוש ומעמדו של כל אחד מהקהילה. הדבר הזה עורר את חמתם של חלק מעשירי הקהילה, ובעיקר עשיר גדול בשם רפאל, החל לחתור בכל כוחו להעביר את רבינו ממקומו. רפאל היה חלפן חצר הקיסר, ולכן היו לו קשרים עם שרי המלוכה.

שרים אלו היו חייבים לו כל אחד מהם סכומים גדולים של כסף, ואז פנה אליהם בהצעה, שהוא מוכן לוותר על חלק מהסכום שחייבים לו, ובתמורה יעזרו לו לסלק את הרב מרבנות פראג. לאחר מכן פיתה את אחד הדיינים ולמדן נוסף שהיו משונאי הרב, והם העתיקו וסילפו קטעים מספר 'מעדני מלך' שחיבר הרב, ורצו להוכיח בזה כי הרב הינו מסוכן ומזיק גדול למדינה. הדברים פעלו אצל המלכות, ורבי יום טוב נתפס והושב בבית-האסורים. המלכות התייחסה לדברים בחומרה רבה, והרב היה צפוי לעונש מוות, ולגירוש כל היהודים מעירו. אך ה' שומר ישראל הקדים רפואה למכה, ורבי שמואל, בנו של ר' יום טוב שחזר מהישיבה בעיר מיץ, ולא ידע ממה שאירע, וישב לנוח בגן העיר. לפתע שמע זעקות שבר "הצילו!" מפי אשת שגריר צרפת, היא נשאה בזרועותיה את תינוקה, ועליו שמיכה אדומה. והנה שור נגח בראותו שמיכה אדומה התחיל להשתולל ולרדוף אחריה, והיא בורחת וצווחת "הצילו!". רץ הבחור לעזרתה, והוציא את השמיכה האדומה, והשליך אותה לעבר השור. השור רמסה אותה, עד שעשאה לחתיכות דקות, ובזה הציל את אשת השגריר ותינוקה ממוות בטוח. כשהגיע לביתו, ונודע לו את אשר קרה לאביו, ביקר אותו בבית-האסורים, וסיפר לו אביו את כל מה שקרה בגלל המלשינים. מיד קם והלך לבית-השגריר הצרפתי. השגריר ורעייתו קיבלו אותו בכבוד גדול. סיפר הבחור את כל מה שאירע לאביו. כששמע זאת השגריר, הבטיח לו כי יעשה הכל כדי להציל את אביו. המלך הורה לשופטים לגזור משפט מוות על הרב. כשהשגריר שמע זאת, איים בשם מלכות צרפת כי לא תעמוד מנגד במשפט עוול כזה. נסוג המלך הרשע ממחשבתו הרעה והמיר את עונש המוות בעונש כספי כבד, עד שיצא נקי מנכסיו וגם הדיח אותו ממשרתו.

אך יד ה' נגעה במלשיניו, ומתו הם ובניהם בזה אחר זה, על אף שרבינו מחל להם בלב שלם. באותם ימים חלה גם העשיר רפאל שהיה ראש המלשינים, והיה מוטל על ערש דוי, רצה הרב ללכת לבקרו, אך חשש שמא רפאל יחשוב, כי הרב בא לשמוע לאידו. בעודו מסתפק, בא משרת העשיר, וביקש בשם אדונו שיבוא מהר לבקרו, כי יש לו דבר נחוץ מאוד. הלך אליו רבינו, ומצאו שוכב במיטתו ומתפתל מיסוריו. פנה החולה ואמר: "יודע אני שהתברר לכבודו, כי אני הייתי הרודף שלו וגרמתי לו כל הצרות, אך עם זאת, לא היתה כוונתי ח"ו להרע בממדים כאלה. ואני מבקש מחילה וסליחה, ומבקש מרבינו שיתפלל בעדי, חוס וחמול על נשמתי, ותתפלל לפני הקב"ה שירפא אותי, כדי שאוכל לתקן את מעשי". והתפרץ בבכיות סוערות. ואכן רבינו נענה לו ואמר: "מוחל אני לך בלב שלם".

יום טוב ליפמן זצ"ל (ה'של"ט - ה'תי"ד)

הרב יקותיאל יהודה טייטלבוים זצ"ל הידוע כאדמו"ר מסיגט - נולד בשנת ה'תקס"ח (1807) בעיר דרוהוביץ' שבאוקראינה וגדל בבית סבו. בהיותו בן חמש-עשרה, העיד עליו סבו ר' משה שהוא גדול בנגלה ובנסתר. בשנת ה'תקצ"ג (1832) מונה כאב"ד סטרופקוב שבסלובקיה, ושימש בתפקיד זה עד שנת ה'תר"א (1840). ב-כ"ח בתמוז ה'תר"א מועד פטירת סבו ה"ישמח משה" נקרא למלא את מקומו באוהלי, ומשם כיהן ברבנות בעיר גורליצה. בשנת ה'תרט"ז (1855) נבחר כאב"ד בעיר דרוהוביץ' למלא את מקום אביו אולם בעניין זה נמשך המשא ומתן כשנתיים. בינתיים, בשנת ה'תרי"ח (1857) נפטר בסיגט פרנס הציבור, ר' שמואל זיינוויל כהנא ביקשו מרבינו להספידו. הספד זה השאיר רושם עז על ראשי הקהילה וביקשו להתמנות כרב ואב"ד בסיגט וחסידים רבים נסעו אליו. העמיד תלמידים רבנים מפורסמים. כ"כ התכתב רבות עם רבנים בענייני הלכה. שימש כאדמו"ר הראשון לחסידות סיגט במשך כ-25 שנים. בעל רוח-הקודש. נפטר בשבת קודש, ו' אלול ה'תרמ"ג (1883). חי כ-76 שנים. ציונו בסיגט שברומניה. ממשיך דרכו באדמ"ורות בנו, ר' חנניה יום טוב ליפא.

סבו: ר' משה טייטלבוים מאוהלי (ה'ישמח משה). **אביו:** ר' אלעזר ניסן (רבה של סיגט ודרוהוביץ'). **אמו:** מרת רויזה בלומה (בת ר' אהרן רבה של חודרוב). **אשתו:** מרת רחל (בת ר' משה דוד אשכנזי - אב"ד טולצ'ובה). **מרבתי:** ר' משה טייטלבוים מאוהלי. **בניו:** ר' אברהם אהרן (רבה של קולבסוב), ר' חנניה יום טוב ליפא (מילא מקום אביו, אב"ד סיגט), ר' משה יוסף (אב"ד אוהלי), ר' אליהו בצלאל (אב"ד טעטש). **חתניו:** ר' ישראל יעקב טייטלבוים (אב"ד וואלובה), ר' ברוך הלברשטאם (גורליץ), ר' משה הורוויץ (רוזדוב). **מספריו:** • **ייטב לב-** על התורה **ירב טוב-** על התורה • **ייטב פנים-** על המועדים • **אבני צדק- שו"ת**

דממה השתררה באולם הישיבה. רק בכיו של אחד מבחורי הישיבה נשמע כשדמעות ניגרו על לחייו. חבריו ניסו להבין מה קרה. לפני זמן קצר הם היו באווירה הנעימה של חנוכה, לאחר הדלקת הנרות ושירת במזמורים. משסיימו את תפילתם החליטו להשתעשע במשחק קלפים. לפתע נכנס לאולם רבינו. הוא קרא לאותו בחור הצידה, **לחש כמה מילים, ופתאום פרץ הבחור בבכי מר.**

החברים ניסו להבין מה אמר הרבי, אך הוא שמר את סודו שנים רבות. בערב מלחמת-העולם השנייה סיפר באוזני אחד מרבתי: בישיבה שבה למד הייתה קרן צדקה ששימשה לקניית בגדים לבחורים עניים. בכל ערב ר"ה הבחורים היו הולכים לבתי בעלי הבתים ומתרימים לטובת הקרן. גם מיועדינו קיבל רשימת כתובות ויצא לדרכו. במשך כל היום כיתת את רגליו, התרים לפי הרשימה. הם תרמו בעין יפה. ההצלחה דרבנה אותו להמשיך. הוא סיים את מלאכת ההתרמה סמוך לחג ממש. הוא לא הספיק לאכול והרעב הציק לו מאוד. הנוהג בישיבה היה כי הבחורים אוכלים אצל בעלי בתים קבועים. מיועדינו היה רגיל לאכול בבית הגביר ר' קלמן, שהחזיק בית כנסת משלו. הבחור הלך לאותו בית כנסת והמתין לתחילת התפילה. כשהתיישב שם הוא הניח את ראשו על השולחן... ונרדם.

בשנת חלם, ובו מצא את עצמו ניצב לפני ביה"ד של מעלה. כל חייו עוברים לפניו. חבילות של מעשים טובים מנסים להכריע את הכף, אך המצב מר. מלאכי החבלה מוסיפים להביא עוד משלהם. באימה ורעד הוא ממתין להכרעה. והנה ביה"ד פוסק כי באותה שנה יחזיר את נשמתו ליוצרו! בחלומה הרגיש את הפחד האימה הבושה והחרטה. לפתע התייצב לצידו רבו הקדוש, ה'ייטב לב'. הוא אמר לביה"ד: "הלוא צעיר הוא, ומה הספיק לעשות בחייו? אנא השאירוהו בחיים, ואני אהיה **ערב עליו ואחראי לו**". בעודו אומר את הדברים תפס את הבחור ומשך אותו אליו. נעשה רעש בשמים. דבריו של הרב התקבלו וכרוז יצא כי יזכה לאריכות ימים.

באותו רגע התעורר הבחור בבעתה, נרגש ומותש מהחלום הנורא. הוא הרים את ראשו וראה כי ביה"כ ריק לגמרי. התברר כי תפילת ליל ר"ה הסתיימה כבר והוא לא הרגיש בתחילתה ובסיומה. הוא התפלל ביחידות, בלב שבור על שהחמיץ את התפילה בציבור. כשסיים, הלך לבית הגביר ר' קלמן. למרבה אכזבתו התברר לו כי הסעודה הסתיימה. "בוודאי הלך בעל-הבית עם אורחיו אל בית-מדרשו של הרבי", הרהר. הלך הבחור לביה"מ"ד, ומצא את הרבי בעיצומה של עריכת ה'שולחן'. הוא נעמד בקצה השולחן ותהה מהיכן ישיג עכשיו יין לקידוש וחלות לסעודת החג. פתאום הרבי פנה לשמש והורה לו למלא גביע יין ולהביא שתי חלות, ולמסור לבחור בקצה השולחן. ברגע זה היה ברור לו כי הרבי יודע על החלום וכל מה שעבר עליו. הוא קידש על היין ואכל את סעודת החג. הגיעו עשרת ימי תשובה. כמנהג חסידים עבר לפני הרבי ומסר 'קוויטל' ובו ביקש את ברכת השנה החדשה. הוא ציפה שהרבי יאמר דבר מה הקשור בחלום המסעיר. לאכזבתו, הרבי לא אמר מאומה. הוא הרהר: "אולי החלום אין בו ממש? אולי הרבי שלח לו יין וחלות משום שהבחין כי בא מאוחר והוא רעב?", המחשבה התחזקה בליבו. כשבאו הימים שלפני חג-הסוכות החליט 'לנסות' את הרבי שוב. הוא עשה מאמצים להימנות עם הבחורים הבונים את סוכת הרבי. "אם החלום אמיתי, ודאי אזכה להתייחסות מהרבי בשעות בהן אעסוק בבניית הסוכה, בנוכחותו". אבל גם עכשיו לא זכה לשום תגובה. הרבי דיבר רק בדברים הקשורים לבניית הסוכה. "החלום אינו אמת. אוכל להיות רגוע יותר כשאין מידת הדין מעלי", חשב. חלפו החגים. אם בתחילה חשב להתחזק בעבודת ה' ובתכליתו האמיתית. הרי עכשיו שהוא רואה כי אין ממש בחלום, אין צורך במיוחד להשתפר במעשיו, כך סבר עד שהגיעו ימי החנוכה. היה זה באותו ערב בו ישב עם חבריו ושיחק קלפים. באותו רגע נכנס הרבי, קרא לבחור ולחש באוזנו: "**וכי לשם כך קיבלתי עליי את האחריות עליך?** התחייבתי לשמור עליך שתלמד ולא תבטל את זמנך. ואתה מבלה בהבלים!?" - "עתה תוכלו להבין מדוע פרצתי בבכי מר באותו ליל חנוכה", סיים את סיפורו.

הגאון הרב יחזקאל סרנא זצ"ל המכונה ר' חזקאל - נולד ב-כ"ח שבט ה'תר"נ (1890) בהורדוק שבפלך מינסק, רוסיה. עד גיל אחת-עשרה שנים למד בבית ובת"ת בהורדוק. לאחר מכן נשלח לישיבת 'אור החיים' בסלבודקה. אחרי שנה עבר לישיבה של הרב זלמן סנדר כהנא שפירא במאלטש. בהמשך למד בישיבת 'כנסת בית יצחק' בסלובודקה.

בהמשך עבר לישיבת טלז. בשנת ה'תרס"ו (1906) הישיבה נסגרה זמנית והוא חזר לישיבה במאלטש. כעבור שנה שב לסלובודקה והצטרף לישיבת 'כנסת ישראל'. שם למד עד שנת ה'תרע"ד (1914). בעקבות מלחמת העולם הראשונה גלה עם שאר תלמידי הישיבה למינסק. רבינו השתמש בתעודה מזויפת כדי למנוע את גיוסו לצבא הרוסי. הוא נתפס ונכלא. הוא הצליח להימלט וברח לעיירה סמילוביץ'.

בשנת ה'תרע"ז (1917) חזר לישיבת סלובודקה. בשנת ה'תרפ"ד (1924) בעקבות הצו שמחייב את גיוס תלמידי הישיבה העבירו את הישיבה לחברון. בעקבות מאורעות ה'תרפ"ט (1929) העבירו את הישיבה לשכונת גאולה בירושלים, כאשר רבינו משמש כראש הישיבה בפועל. לאחר פטירת הרב אפשטיין בשנת ה'תרצ"ד (1934) התמנה למלא את מקומו כראש הישיבה. החל משנת ה'תשי"ד (1954) שימש כחבר במועצת גדולי התורה. נפטר ב-ו' אלול ה'תשכ"ט (1969). חי כ-79 שנים. ציונו בהר-הזיתים בירושלים.

סבא (מצד אביו): ר' שרגא פייבל (שימש כרב העיירה). **אביו:** ר' יעקב חיים (שימש כשוחט וכדרשן). **אימו:** מרת איידל (בת למשפחת חסידי גור). **אשתו:** מרת פעשא מרים (בת ר' משה מרדכי אפשטיין). **מרבתינו:** הגאונים - אביו, ר' יעקב חיים, ר' נתן צבי פינקל (הסבא מסלובודקה), ר' זלמן סנדר כהנא שפירא, ר' חיים רבינוביץ, ר' שמעון יהודה שקופ. **בנו:** ר' חיים. **חתנו:** ר' אברהם פרבשטיין. **מספריו:** ידליות יחזקאל - מאמרי מוסר (חמישה חלקים), על התורה ונביאים • בית יחזקאל - על הש"ס והרמב"ם • עיונים לספר מסילת ישרים.

בספר 'עלינו לשבח' הובא סיפור מופלא, שמלמד כיצד יש להתחשב ברגשות הזולת. גם כאשר אנחנו מבקשים להעניק לזולתנו דבר-מה, עלינו לעשות זאת בתבונה ובתחבולה כדי שלא ירגיש שמדובר בצדקה אלא לכבדו ולגדלו: יהודי תלמיד חכם בשם רבי אהרון יונה פיונטק גר בפתח-תקווה.

ת"ח זה היה בקי בש"ס. כאשר הגיע לגיל מבוגר, קבע את דירתו בירושלים ובא להתפלל בישיבת חברון. אברכי הישיבה ראו שבידו של ר' אהרון יונה אין פרוטה לפרוטה ומצבו היה דחוק, עד שלא היה לו די למחייתו. הם באו אל הנהלת הישיבה בהצעה מקורית.

בישיבת חברון היה נהוג לומר 'קדיש דרבנן' לעילוי נשמת הנדיבים שתרמו מכספם לישיבה. אחד מבעלי הבתים שהתפלל בישיבה, שהיה במקצועו פחח, אמר את הקדיש ואף קיבל על כך משכורת מהישיבה בסך שתי לירות וחצי. בדיוק באותה תקופה הפחח נפטר. המשרה לאמירת הקדיש התפנתה. האברכים ניגשו לראש-הישיבה, הגאון ר' יחזקאל סרנא זצ"ל, והציעו להעביר את המשרה לרבי אהרון יונה, כדי שיהיה לו במה לכלכל את עצמו ולא יזדקק למתנת בשר ודם.

בעוד שכולם היו בטוחים שר' יחזקאל יסכים לקבל את ההצעה לאלתר, הם הופתעו לשמוע שהוא מתנגד לכך. ראש-הישיבה הסביר את סיובו: "הרי הנדיבים שתורמים מכספם לישיבה, מתכוונים בעצם שלאחר פטירתם אני אומר עליהם את הקדיש, ולא אף אחד אחר. אם כן, אני מעוניין לבטל את העסקה שעשינו בעבר, שאנשים אחרים אמרו את הקדיש, אלא אני-עצמי אומר את הקדיש מדי יום ביומו".

כך היה. ראש-הישיבה התחיל לומר את הקדיש דרבנן יום אחרי יום. שבוע חולף ועוד שבוע. בני הישיבה היו בטוחים שהעניין הפך לדבר קבוע. אחרי שלושים ימים מאז שהרב התחיל לומר את הקדיש, ראש-הישיבה ניגש אל האברכים שהציעו לו בהתחלה להעביר את 'המשרה' לר' אהרון יונה, ואמר להם: "אומנם הנדיבים רוצים שראש-הישיבה יאמר את הקדיש בעצמו, אבל יש לי פתרון לכך. אני אמנה את ר' אהרון יונה לראש-ישיבה לעניין הקדיש".

פקחות רבה היתה נעוצה במעשה זה של ראש-ישיבת חברון, שנקט בתחבולה מתוחכמת ביותר. כיצד להעניק לתלמיד-חכם ההוא את המשרה של אמירת קדיש- בלא שיעלה בדעתו שיש כאן עניין של צדקה, אלא אדרבה- לכבדו ולגדלו, בכך שנותן לו תפקיד מכובד, ולא משרה שגם 'פחח' התאים לה.

הגאון רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצ"ל, תלמיד רבינו, סיפר על רבו הגאון רבי יחזקאל סרנא- פעם אחת רבינו היה חלש ותשוש ולא עלה להיכל הישיבה לתפילת ערבית של ליל שבת אלא התפלל בבית. לקראת סיום התפילה בישיבה אצר כוח ועלה להיכל. לשאלת הנוכחים מה ראה על ככה שהתפלל בבית מרוב חולשה, ואילו אחר כך התאמץ בשארית כוחותיו לעלות לישיבה. הרב השיב: "לגבי מצוות תפילה נחלקו בה אם היא מן התורה או מדרבנן, ואילו להגיד 'שבת שלום' לתלמידים היא מצוות עשה מן התורה". (דרכי החיים ח"ב)

מסופר על רבינו, שעם כל גאונותו וצדקתו דעתו היתה מעורבת עם הבריות. כשהיה רואה אדם עובר בדרך, כשהוא עצוב, היה מכוון את מקלו לכיוון האיש ואומר לו: "אתה מזיק ברשות הרבים, כי כך היא דרך העולם כשרואים אדם עצוב, נעשה רע בלב. לעומת זאת עובדה היא שכאשר נתקלים באדם שמח, אז כל מי שרואה אותו, נכנסת בו שמחה". (מעובד מתוך 'לבוש יוסף')

האדמו"ר הרב צדוק הכהן רבינוביץ' רובינשטיין מלובלין זצ"ל - נולד ב-כ"ג שבט ה'תקפ"ג (1823) בעיר קריזבורג. נקרא ע"ש זקנו (אבי אימו) ר' צדוק הלוי הורביץ מיאנוב (צאצא של השל"ה הקדוש). בגיל שנתיים כבר התפלל את כל התפילות לבד מתוך סידור לפני שאכל. כשהיה בן שלוש וחצי כבר למד גמרא ותוספות. העניות ששררה בביתם לא מנעה ממנו ללמוד בהתמדה גדולה. בלילה, כשלא היה לו נר, יצא ולמד לאור הלבנה. התייתם מאביו בגיל שש, וגדל בבית דודו, אחי-אביו, ר' יוסף. **כשהיה בן שמונה שנים סיים לראשונה את הש"ס ונודע כ'עילוי מקריניק'**. כשהגיע לגיל בר-מצווה כבר נודע כת"ח עצום ובקי מאוד בש"ס, פוסקים, הלכה ואגדה. מן האדמו"ר ר' ישכר דוב מבעלזא זיע"א הגדיר את רבינו 'הגאון בחסידות'.

לאחר נישואיו אנשים צרי עין העלילו על אשתו. רבינו בתמימותו האמין לדברים ורצה להתגרש ממנה. אשתו בהתחלה סירבה וטענה שלא היו דברים מעולם. לאחר שראתה כי הוא מנסה להשיג היתר מאה רבנים כדי שיוכל להתחתן עם אישה שניה-הסכימה להתגרש. כדי להשיג חתימות הוא נפגש עם האדמו"ר ר' מרדכי טברסקי מצ'רנוביל, שהתרה ברבינו ואמר, שהוא מסכים לחתום, אך שידע כי בעקבות זאת - לא יפקד בילדים. רבינו התעקש ור' מרדכי חתם. לרבינו אכן לא היו ילדים. בהתחלה התנגד לחסידות. בהמשך התקרב לאדמו"ר מאיזביצה ראדזין, ר' מרדכי יוסף ליינר.

רבינו קיבל הצעות רבות לשמש ברבנות (ביניהן גם הצעה לשמש כרבה של לובלין) אולם הוא סירב לכולם. בשנת ה'תרמ"ח (1888) לאחר פטירת ר' יהודה לייב איגר (רבה של חסידי לובלין), רבינו הסכים למלא את מקומו כאדמו"ר. רוב חייו היו חיי עוני והוא התפרנס בדוחק רב מחנות קטנה של בגדים משומשים שאשתו ניהלה. גם לאחר שקיבל על עצמו את הרבנות והתחל לקבל משכורת מהקהילה, סירב להשתמש בכסף לטובתו. רבינו השקיע את כל כספו בקניית ספרים כדי להקים ספריה תורנית עיונית גדולה בביתו. רבים פנו אליו ונושעו. ענוותן מופלא. מדי יום ביומו לא היה טועם כלום עד שהיה מסיים מסכת בתלמוד הבבלי ועושה סעודת מצווה לכבוד ה'סיום'. נפטר ב-ט' אלול ה'תר"ס (1900). חי כ-77 שנים.

סבא (מצד האב): ר' אשר (רבה של קריניק ומחשובי הרבנים בליטא). **אביו:** ר' יעקב (רב קהילת קריזבורג). **אימו:** מרת יוטא. **מרבתי:** הגאונים- דודו, ר' יוסף (רבה של קריניק ומח"ס 'כפות זהב'), ר' מרדכי יוסף ליינר (האדמו"ר מאיזביצה ראדזין. מח"ס 'מי השילוח'), ר' יהודה לייב איגר (האדמו"ר מלובלין). **נשותיו:** בת ר' שמואל הירש הכהן מוולאדווקה (זיווג ראשון), מרת חנה דבורה בת ר' ישראל יעקב מטשעחיו (זיווג שני), בת ר' פינחס משפרוב משטקשין (זיווג שלישי). **מספריו:** **יפרי צדיק**- על התורה והמועדים. **אוצר המלך** - **אור זרוע לצדיק** - **דברי סופרים** - **דובר צדק** - **יספר הזכרונות** - **ישראל קדושים** - **ילבושי צדקה** - על ספרי בעל הלבושים - **משיב צדק** - **מחשבות חרוץ** - **יפוקד עקרים** - **צדקת הצדיק** - **יקומץ המנחה** - **ירסיסי לילה** - דברי תורה שהתגלו לו בחלום - **שיחת מלאכי השרת עם קונטרס שיחת שדים** - **תפארת צבי** - על שו"ע יו"ד - **יתקנת השבין** - **אוצר המחשבה** - **יתורת הגאולה** - **יתבל בצדק**.

○ יפר הרה"ג רבי משה אב"ד טשימלוב, בן גיסו של רבינו שגדל על ברכיו מגיל חצי שנה: "זכיתי לשמוע מפי רבינו ביחידות, שבהיותו פעוט בן שנה אחת! כבר ידע לדבר, ומאז בירך תמיד ברכת 'שהכל' בעת שינק. בגיל שנתיים, כבר התפלל כל התפילות לבדו מתוך הסידור טרם אכילתו, ובמלאות לו שלוש שנים ומחצה, למד כבר גמרא ותוספות".

בהיותו אברך הגיע באחת הפעמים לגאון ר' יעקב אורינשטיין (מח"ס 'ישועות יעקב'). שאל הגאון ר' יעקב: "אברך, אומרים עליך, שבקי אתה בש"ס". ענה רבינו: "ומה אם בקי אני רק בחצי ש"ס?". שאל ר' יעקב: "באיזה חצי?". "באיזה חצי שתחפצו". מהתשובה הזאת נדהם הרב והתחיל לדבר איתו בעניינים רבים שבש"ס, ונוכח לראות, כי האברך לא התפאר חלילה בשקר. וכי באמת בקי הוא בכל הש"ס והתפלא מאוד לראות לפניו, אברך צעיר. בקי ומופלא.

באחד ממסעיו, בשנת ה'תר"ד, בהיותו כבן 21 שנים בלבד, הגיע רבינו לבעלזא שם פקד את היכלו ובית מדרשו של כ"ק מרן רבי שלום רוקח מבעלזא זי"ע. כשנכנס לבית המדרש בבעלזא, פגש שם את החסידים העוסקים בעבודת ה'. ניגש רבינו אל אחד מהם, והתעניין באיזו מסכת לומד, ובאיזה עניין הוא עוסק. כך עבר מאחד לאחד, כשהוא שואל אותם אודות המסכת והעניין בו הם עוסקים. עם גמר בירוריו, פסע למשך דקות אחדות בבית המדרש, והחל לחבר ולשלב לחטיבה אחת את כל המסכתות והעניינים, שלמדו ועשה מהם מטעמים, פלפול עמוק וחרף שהפליא את כל הלומדים מסביבו.

אחיינו של רבינו (בן אחות הרבנית), שהיה גר בארץ הקודש עברו עליו שלוש עשרה שנים מחתונתו ועדיין לא נולדו לו בנים. עם נישואי דודתו הרבנית לרבינו, כתב מכתב לרבינו מלובלין בבקשה שיעתיר עליו, שייושע בזרע של קיימא. לאחר זמן קיבל מכתב מרבינו, בו הודיעו, שקיים את מבוקשו והתפלל עליו. וכן הוסיף, כי מכתבו זה הוא כותב אליו מיד אחר התפילה, ומבטיח לו בעז"ה, שיפקד בזרע של קיימא בזו השנה. וכן היה, שבזו השנה נולדה לו בת, וזכה גם אחר כך לבנים זכרים, לימים הגיע האחין לביקור מיוחד בהיכלו של רבינו בלובלין, וגם אז זכה לראות עניינים גדולים ונשגבים אצל רבינו.

החזון אי"ש זיע"א לווה פעם לתקופה את ספרי ר' צדוק וכאשר החזיר אותם אמר: "ידעתי שהיו אצל החסידים גדולים. אבל עד כדי כך - לא ידעתי".

האדמו"ר הרב אהרון מנחם מנדל גוטרמן זצ"ל - נולד בי"ח אלול ה'תר"כ (1860). ביום הברית סבו בחר את שמו ונקרא מנחם מנדל על שם השרף מקאצק. עוד בצעירותו נודע לעילוי. בצעירותו למד אצל סבו. כשגדל לא רצה להנות מכתרה של תורה ועל כן התפרנס ממסחר. לאחר פטירת אביו החל לכהן כאדמו"ר. נסע אצל גדולי הדור. עמד בראש קופת רבי מאיר בעל הנס כולל פולין ורשה. כאשר החל לשמש כרבה של העיר נאשעלסק, דאג ראשית לשמירת השבת. אסר להכניס לביה"כ מי שמסתפר במספרות יהודים מחללי שבת. עם הישמע איסור זה, קיבלו על עצמם חלק מבעלי המספרות לשמור על קדושת יום השבת ובתוך שבוע ימים כל בעלי המספרות ברחבי העיר סגרו את המספרה ביום השבת.

בשנת ה'תרע"ב (1911) הקים ישיבה בראדזימין ומסר שם שיעורים מעת לעת. עסק בטובות הכלל בעת צרה לישראל מפאת גזירת מלכות. פיזר ממונו למלכות והשתדל בכל עוז ותעצומות לבוא לפני שר הפלך ולבקש על עמו ועל מולדתו. הכניס את עצמו כמה פעמים בסכנה נוראה ובפרט בעת הזעם המלחמה העולמית מסר את נפשו כדי להציל את אחינו ישראל מכמה פורעניות. וב"ה על ידי חריצותו ופעולתו ועבודתו בהשתדלות לפני השרים בצירוף תפילותיו המזוככים וטהורים הציל רבים מישראל. בשנת ה'תרפ"ט (1929) הגיע לארץ ישראל ותרם כסף להקמת המחיצה בכותל המערבי.

פיזר מכספו לאביונים. רבים פנו אליו ונושעו. הירבה בתעניות. נהג לישון לאחר חצות שעתיים ועד שלוש ובבוקר קם קודם זמן קריאת שינה וביום קודם תפילת מנחה נהג לישון עוד כחצי שעה. מתחילת ימי הסליחות ועד אחר יוה"כ לא ישן על המיטה ורק ישב על הספסל והתנמנם מעט. אולם בימי זקנתו שלא היה בו כח, ישן מעט מן המעט על המיטה. נפטר ב-ט' אלול ה'תרצ"ד (1934). חי כ-74 שנים. ציונו בבית הקברות בוורשה. על קברו הוקם אוהל בו קבור סבו. מאחר ולא היו לו ילדים, לאחר פטירתו עברו חסידיו לבני גיסו, ר' יעקב אריה מורגנשטרן מראדזימין הי"ד ורבי אברהם פנחס מורגנשטרן משדליץ הי"ד. שניהם נספו בשואה.

סבא (מצד אביו): האדמו"ר ר' יעקב אריה מראדזימין. **אבא:** האדמו"ר ר' שלמה יהושע דוד מראדזימין. **מרבותיו:** סבו, האדמו"ר ר' יעקב אריה, האדמו"ר ר' אברהם בורנשטיין מסוכוצ'וב (ה'אבני נזר'), והאדמו"ר ר' שלמה זלמן שניאורסון מקאפוסט (מח"ס 'מגן אבות'). **מתלמידיו:** ר' אברהם נייערמאן (אב"ד העניקאוון מח"ס 'משיב נפש'). **נשותיו:** בת האדמו"ר ר' יצחק יעקב רבינוביץ מביאלה (זיווג ראשון), בת האדמו"ר ר' יעקב משה ספרין מקומרנא. **מספריו:** **חינוך הבנים** • **יצמח מנחם** - על הגדה של פסח • **עלים לתרופה** - על דף אחד במסכת ביצה • **תועפות ראם** - קורות חייו של רבינו.

שרבינו היה בן שלוש הלך ללמוד בפעם הראשונה למלמד. הלה התפעל מאוד ואמר שלא ראה מעולם דבר כזה. כי בפעם אחד שאמר לפניו את ה-א"ב לא הצטרך עוד לחזור איתו כי כבר זכר את האותיות ומדי יום הצטיין בלימודו מאוד ובכמה שבועות אחדים כבר החזיקו אותו לעילוי.

פעם אחת איש שהתגורר בכפר בא הגיע לרבינו וסיפר איך שהוא גר שם כעשרים שנה והיתה לו פרנסה בריווח. לאחרונה, הגיע לשם כומר מארץ רוסיה ודרש מכל אנשי הקהילה לעשות חרם ולא לקנות אצלו ואכן האנשים פחדו מהכומר ולא קנו ממנו וכך קיפח את פרנסתו. האיש בכה הרבה לפני רבינו. האדמו"ר חשב כחתי שעה ולאחר מכן אמר:

"תיסע לביתך ותחקור אצל מקורבי הכומר מה שמו ושם אמו ותכתוב זאת על נייר ותביא אלי". האיש נסע לביתו ורק לאחר כ-50 שבועות נודע לו שמו ושם אמו. בערב שבת-קודש הגיע לרבינו. הצדיק אמר לו לבוא לאחר הטבילה במקווה לפני כניסת השבת וכן שידליק נרות קודם השבת. כשחזר רבינו מהמקווה, האיש נכנס ונתן לו את הנייר שכתוב בו שם הכומר ושם אמו. רבינו לקח, קרא את השם ולאחר שרף את הנייר בנרות ואמר: "כִּן יֵאבְדוּ כָל אוֹיְבֵיךָ ה' (שופטים ה, לא) ופטר אותו לשלום. לאחר השבת האיש נסע לביתו ונודע לו שהכומר בעש"ק לעת ערב מת מיתה חטופה. הוא בדק באיזה שעה והסתבר שהיה זה ברגע שרבינו שרף את הנייר.

באחד הימים נכנס אליו אדם מווארשא והזכיר את אשתו שמוטלת על ערש דוי והרופאים אומרים לעשות ניתוח. רבינו אמר לו: "אמור לרופאים בשמי שיתנו סמים המרפאים ולא ינתחו". האיש נסע לביתו ואמר לרופאים את דברי רבינו ושמעו לדבריו. כעבור מספר שבועות המחלה התגברה והיה לה צער ויסורים רבים. הרופאים קראו לבעל ואמרו כי אם במשך שבועיים הבאים לא יעשו ניתוח- אשתו תמות בודאי. האיש נסע לראדזימין וסיפר לרבינו את דברי הרופאים. רבינו העמיק במחשבות ואח"כ פנה לאיש ואמר לו: "הרופאים מודים שעד יום אחד פחות משני שבועות יכולה עדיין לחיות. תאמר להם בשמי שיתעכבו עד אז". האיש האמין מאוד ברבינו ונסע לביתו ועשה כפקודת רבינו. כאשר הגיע היום הזה, לא ידע האיש אם צריך להמתין עד סוף היום או שתיכף בתחילת היום הזה יבקש לעשות את הניתוח. הוא קרא לרופאים והם אמרו לו: "אם בתוך שמונה עשרה שעות לא יעשו את הניתוח- האישה לא תחיה".

שוב האיש נסע לרבינו. האדמו"ר אמר לו: "אם כן, הם מודים שיכולה לחיות עוד י"ח שעות. על כן ביקשתי מהם שימתינו ויתעכבו עוד שתיים-עשרה שעות" וכך עשה. כשהגיע הזמן, קרא האיש לצוות הרופאים שיעשו את הניתוח. כשבאו לשם, בדקו וחקרו אחר מחלתה לדעת באיזה אופן יהיה הניתוח. הם אמרו כי נוכחו רק עתה לדעת שטעו, ואם היו עושים את הניתוח, האישה היתה מתה בודאי ועכשיו יש סיכוי גדול שתתרפא. הרופאים אמרו: "תדע כי זאת פעל לך רבך מראדזימין". (הסיפורים מעובדים מתוך 'תועפות ראם')

אם ראשונים כמלאכים - הרב פינחס שפירא מקוריץ צ"ל

הרב פינחס שפירא מקוריץ צ"ל: נולד בשנת ה'תפ"ו (1726) בשקלוב, התיישב במירופולי התוודע לבעל-שם טוב הקדוש, בהמשך עקר לקוריץ ולאחר מכן במשך 20 שנים שהה באוסטרה. כינויו היה 'המלמד השחור' בשל עבודתו כמלמד. גאון אדיר. חוכמתו נודעה בכל רחבי העולם היהודי. חולים ממקומות רחוקים היו מגיעים אליו לקבל מזור למחלתם. חוכמתו של רבינו נודעה ברחבי העולם היהודי. גדולים וטובים באו להציע לפניו את ספיקותיהם בתורה ובאמונה. חולים ממקומות רחוקים היו מגיעים אליו לקבל מזור למחלתם. למרות זאת, נהג בשיא הענווה. הוא לא העלה בדעתו לבנות לעצמו 'בית מדרש' ולהקיף עצמו בקהל חסידים. בכל אדם, ולו הפשוט ביותר, ראה מעלות מיוחדות. ענוותן. איש אמת. 13 שנים היה מתייגע ר' פינחס להתלמד שלא לשקר, ושוב התייגע 13 שנים אחרות להיות דובר אמת. נפטר ב-'אלול ה'תקנ"א (1791) בשיפיטובקה בדרכו לארץ ישראל. חי כ-65 שנים.

סבא: ר' נתן נטע בעל 'מגלה עמוקות' (מצד אביו). **אביו:** ר' אברהם אבא. **רבו:** הגאון ר' דב בער (המגיד ממזריש). **מתלמידיו:** הגאונים ר' יעקב שמשון, ר' אריה ליב (סבא משיפולי), ר' רפאל מברשד, ר' זאב מבלטה ור' זאב מז'טומיר. **בניו:** ר' אליהו, ר' יהודה מאיר, ר' יחזקאל, ר' יעקב שמעון ור' משה.

כל תושבי קוריץ הכירוהו היטב. מרבית תושבי העיר אף לא הכירוהו בשמו. 'הכנר העיוור' - היה כינויו בפי כל. בכל חתונה, הכנסת-ספר תורה או אירוע גדול אחר, היה שמור לו מקום מכובד. על-אף גילו המתקדם עדיין היטיבו אצבעותיו העדינות לפרוט על המיתרים במהירות ובקלילות ולהפיק צלילים שהרעידו לבבות.

יראתו של 'הכנר העיוור' קדמה לחכמתו. היה מדקדק בקלה כבחמורה. מעולם לא נתפס מדבר רכילות, לשון-הרע או אפילו סתם דברים בטלים. כשלא ניגן היה מתפלל, מקשיב לשיעור תורה או עוסק בדבר מצווה. לא רק נגינתו הקסימה את הבריות, גם דמותו סחפה עמה בכל פעם מחדש את קהל החוגגים. כשניגן ניגון שמח, הייתה השמחה ממלאה את כל ישותו, ורגליו התרוננו עם הצלילים. כשהשמיע נעימה של רטט ודבקות, הייתה נפשו משתפכת עם הנגינה, ודמעות גלשו מבין ריסי עיניו העצומות. מרבית תושבי קוריץ סברו כי עיוור הכנר מלידתו. רק הזקנים שבחבורה זכרו במעומעם את דבר האסון שפקדו לפני שנים רבות. "יום אחד", כך סיפרו, "לקה בשתי עיניו ואיבד את מאורן".

חלפו השנים. יום אחד חלה 'הכנר העיוור' ונפל למשכב. בערב נפוצה בעיר השמועה, כי הצדיק הנודע רבי פינחס שפירא הלך לבקר את הכנר בביתו. הדבר היה לפלא משום שהצדיק מקוריץ לא היה רגיל לערוך ביקורים כאלה. אומנם היה פעיל מאוד בתמיכה ובהגשת סעד לחולים ולזקקים, היה מגייס כספים רבים למטרות אלו ודאג דאגה יתרה למילוי כל צורכיהם, אבל ללכת בפועל לבקר את החולים, לא נהג. היו שטענו כי הצדיק מקוריץ, שנודע באהבתו את האמת, חדל לבקר חולים בבתיים, משום שהתקשה לשאת את העמדת הפנים של החולים בבואו לבקדם. הללו היו מגבירים את אנוחותיהם ומעוותים את פניהם, יותר מכפי שסבלו באמת. הם עשו זאת כדי לעורר את רחמיו, כדי שיעתיר עליהם בתפילה, אבל הוא התקשה לשאת זאת.

תלמידיו של הצדיק היו אפוא סקרנים מאוד לדעת, מדוע שינה הפעם מהרגלו. הם ציפו לשעת-כושר והעלו לפניו את תהייתם. שביב של חיוך עלה על שפתיו. "יודעים אתם כי שונא אני את השקר שנאת-מוות", אמר להם, ותלמידיו נהנו בראשם. "ובכן, יש שקר ויש שקר". סתם ולא פירש. התאכזבו התלמידים. הם ניסו את כוחם בשאלות, אבל הצדיק לא היה מוכן להרחיב בדבר. "עוד חזון למועד", הפטיר ובכך חתם את הדיבור בעניין. חלפו כמה חודשים. בריאותו של 'הכנר העיוור' הידרדרה. יום אחד הוזעקו אנשי החברה-קדישא למיטתו. כעבור שעה קלה פשטה הידיעה המעציבה על מות הכנר. ואולם ידיעה זו נקשרה בשמועה נוספת, שעד מהרה הייתה לשיחת הכל. השמועה התבססה על עדותם של אנשי החברה-קדישא, כולם אנשי-מעלה נאמנים ומקובלים, שתיארו את רגעיו האחרונים של הכנר בעולם הזה:

עם כניסתם לחדר החולה השתרר במקום שקט, שהופר בקולות נשימתו הכבדה של הכנר. "כולם כאן?", שאל הכנר בקול חלש, ונענה בחיוב. לפתע אירע הדבר. 'הכנר העיוור' פקח את עיניו. האור בחדר סנוורו והוא שב ועצם את העיניים. לאחר כמה ניסיונות, הצליח להחזיקן פקוחות. הוא הצל עליהן בכפות ידיו והחל מביט בסובבים אותו. לאחר מכן סקר את החדר כולו ואף ניסה להביט אל המראות הנשקפים מבעד לחלון. חיוך דק התפשט על פניו. "מבט אחרון בעולמו של הקב"ה", אמר בשפה רפה. לאחר מכן הניח יד ימין על עיניו וקרא עם אנשי החברה-קדישא ההמומים "שמע ישראל", ואמר את הוידוי. בסופו, בקעה כעין חריקה מגרונו והוא השיב את נשמתו ליוצרה. תושבי קוריץ לא ידעו כיצד לעכל את הסיפור המדהים.

מי שפטר את החידה היה הצדיק רבי פינחס מקוריץ בעצמו: "הכנר העיוור, הכנר העיוור", מלמל בחיוך. "לא מיניה ולא מקצתיה. בריא ושלם היה האיש בשתי עיניו. בצעירותו התגלה כשישון מוזיקלי מיוחד במינו, ורבים ניבאו לו גדולות. הוא הוזמן לנגן על בימות חשובות, ובכל מקום קצר תשואות רמות. במרוצת הזמן חש הכנר, כי אין הוא ממלא כראוי את ציווי התורה 'ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם'. זמן רב התחבט בינו לבין עצמו, וכבר היה קרוב להחלטה לנטוש כליל את הכינור ואת הנגינה".

"לבסוף חזר בו, באומרו, כי לא ראוי שיניח מידי כשרון שהעניק לו הקב"ה וכי יחדל לשמח את הבריות, רק משום, שהוא מתקשה לעמוד בניסיון. ואז קיבל החלטה אחרת, קשה מקודמתה: הוא עצם את עיניו ומאז לא פתחן עוד". הצדיק סיים את דבריו: "כעת מבינים אתם מה הריץ אותי לבקר חולה מיוחד זה, שבמשך קרוב ליובל שנים רימה את העולם כולו. הוא אשר אמרתי - יש שקר ויש שקר".

אם ראשונים כמלאכים - הגאון הרב אלימלך אשכנזי זצ"ל

הגאון רבי אלימלך אשכנזי זצוק"ל גאב"ד מעלבורן - נולד ב-כ"ט אדר ה'תרע"ז (1917) בבודפשט שבהונגריה. נקרא על שם אבי אימו, גאב"ד האראדענקא זצ"ל, שהיה מגדולי משיבי תשובות בהלכה בדורו בגליציה, יחד עם רבי מאיר אריק זצ"ל ובעל 'מחזה אברהם' זצ"ל. כשהיה בן חמש שנים עבר לגור ליד אבי אביו, הגה"ק רבי יצחק אשכנזי זצוק"ל (האדמו"ר מאלעסק) בעיר סטאניסלוב שבגליציה. עוד כשהיה ילד נודע כעילוי עצום ומתמיד גדול, שאינו מבטל רגע כמימריה. בילדותו נבחן על כמה מסכתות הש"ס בע"פ אצל רבי חיים הגר מאנטניא שגר בעיר. כשהיה בן חמש עשרה הגאון רבי מאיר שפירא זצ"ל ביקר בסטאניסלוב, והבחור העילוי דיבר איתו בלימוד במשך שעה ארוכה. רבי מאיר התפעל מאוד מגודל גאונותו המקיפה וביקש ממנו לבוא ללמוד בישיבתו המפורסמת ישיבת 'חכמי לובלין' בפולין. שם הירבה בלימוד התורה הקדושה. למרות שכל תלמידי הישיבה היו מובחרי תורה, הוא נודע כאחד ממוחדי גדולי המתמידים, הבקאים והעילויים שבישיבה. כשרבו ר' מאיר שפירא נפטר בשנת ה'תרצ"ד (1933), הוא נבחר מטעם ראשי הישיבה לנסוע בערי פולין וגליציה, להספיד את רבו הגדול. רבינו זכה אז להוקרה מגדולי התורה שבאותו דור. לאחר מכן למד אצל דודו אחי אביו, הגאון ר' יואל הי"ד (גאב"ד טרעסיף) ואצלו קיבל שימוש להוראה. נסמך להוראה ע"י גדולי אותו הדור. ה'דברי יואל' מסאטמאר זצ"ל כתב עליו בבחרותו: "ולולא גדרי הגדול ודאי אין ספק שהייתי בין הנמנים לסומכו בשתי ידיים בכותבת הגסה, אבל כל מי שיעסוק עימו יראה בעצמו חשיבותו ותורתו המעדת עליו. נחת ינחתו בו בכל מקום בואו ליתן לו חלק בראש בין עמודי התורה".

בשנת ה'ת"ש (1940) עלה לירושלים ושם התחתן. כשהיה חתן עלו אצלו כמה מגדולי ירושלים, וביקשו ממנו לדרוש בביה"כ 'ישועות יעקב' במאה שערים. מיד לאחר חתונתו כבר הרביץ תורה בישיבת 'חכמי לובלין' בשכונת בית ישראל בירושלים, שהוא הקים עם החברותא שלו, הגאון רבי שמואל ואזנר זצ"ל. בנוסף מסר שיעורים מדי יום בבתי המדרש סאטמאר ובעלז בירושלים. גדולי הדור ביקרו אותו בביתו בירושלים, בהם: האדמו"ר מבעלז, האדמו"ר מסאטמאר, גאב"ד טשעבין, גאב"ד פרעשבורג, חברי ביה"ד העדה החרדית ועוד הרבה רבנים ואדמו"רים. בשנת ה'תשי"ח (1958) התמנה כגאב"ד סאן פאולא ברזיל בהמלצת גאב"ד טשעבין שכתב מכתב מיוחד לראשי הקהילה למנות את הרב בהיותו מרא דכולא תלמודא. בשנת ה'תשל"ל (1970) התמנה כגאב"ד מעלבורן אוסטריה. בסוף ימיו עבר לשמש כרב בסי געיט שבברוקלין. בערים בהם שימש כהגאב"ד, העלה על נס את הכשרות, שחיטה, מקוואות, הוראה, חינוך הילדים ועוד. קירב את לבבות בני ישראל לאביהם שבשמיים ולימוד התורה. נודע בעולם כאחד מגדולי הרבנים ופוסקי הדור וכנואם בחסד עליון. אלפים ורבבות שמו בצמא את דבריו. גאון אדיר שכל הש"ס וארבעת חלקי שו"ע היו שגורים על לשונו. אהבת ישראל שלו היתה מופלאה ורבים נושעו על ידו. ייסד בירושלים את כולל 'רב אחא' להשתלמות בהוראה לרבנים. נפטר ביום שלישי, פרשת כי תצא, י' אלול ה'תשע"ב (2012). חי כ-95 שנים. ציונו בהר הזיתים שבירושלים.

אביו: רבי אלכסנדר חיים (נשיא ישיבת אור תורה בסטאניסלוב ולאחר מכן נשיא העדה החרדית בירושלים). **אימו:** הרבנית בלומא רוזא. **חמיו:** רבי זלמן וובר (רב ביהמ"ד ע"ש רבי נתן אדלר בפרנקפורט גרמניה ולאחר מכן מראשי כולל שומרי החומות בירושלים). **מרבותיו:** רבי מאיר שפירא.

חברותא: רבי שמואל ואזנר (הגר"א מסר להגר"ש את הרבנות כרב זכרון מאיר בני ברק, אחרי שמייד השכונה ר' חיים יעקב הלפרין הציע להגר"א את הרבנות). **מתלמידיו:** ר' יהודה רבינוביץ (ר"מ ישיבת טשעבין), ר' שמואל בְּרֶנְדְּסוֹרְפֶר, ר' שמעון יצחק שלזינגר (חברי הבד"ץ העדה החרדית), ר' מרדכי שלמה שטיינמץ (דומ"ץ ויז'ניץ), ר' משה ידלר (מח"ס מאור השבת) ועוד. **בניו:** ר' יצחק זצ"ל (אדמו"ר מאלעסק), ר' זלמן זצ"ל (מקים ארגון החסד 'משמחי לב'), ר' חנוך דב (אדמו"ר מהאראדענקא), ר' אשר אנשיל (ממלא מקומו כרב ביהמ"ד 'חוות דעת' בברוקלין), ר' שלום אהרן (ר"י נדבורנה בבני-ברק), ר' יהושע (ר"כ רב אחא ור"כ פאג"י ירושלים). **חתניו:** ר' מאיר אברהם אילוביץ (ממלא מקומו כאב"ד סאן פאולא ברזיל), ר' יחיאל באב"ד (אב"ד טארטיקוב ברוקלין).

רבינו לא קבע 'שעות קבלה' בביתו. הוא רצה שיוכלו להיכנס אצלו, או להתקשר אליו, בכל שעה משעות היממה. הן אם זה שאלה הלכתית, והן אם זה עצה לשאול בדעת תורתו. במקרה שזה היה דחוף, ידעו שהרב מסכים לפנות אליו אפילו באמצע הלילה. פעם קרה שבני הבית התעוררו באמצע הלילה וראו שהרב לא בבית. אומנם לא נחרדו, בידעם שמן הסתם היה איזה צורך דחוף לעזור ליהודי. בבוקר נודע להם שאכן באמצע הלילה אברך התקשר לרב ואמר לו שאביו נפטר באופן פתאומי. היו כמה שאלות הלכתיות ועוד דברים, שהיו צריכים לדעת באופן מיידי. מיד בלי לחשוב פעמיים, הרב נסע לבית הנפטר בכדי לעזור בכל הדברים הנצרכים.

להתמדתו בתורה כמעט שלא היה אח וריע. אפילו בשנות זקנותו לא איבד זמן לריק. הרב ניצל כל רגע ללימוד התורה גם בשעות הקטנות של הלילה. כשהיה בן 92 קרה פעם שלמד לאחר חצות לילה בישיבה על כסא. כששם לב שהוא נרדם, קם על רגליו והמשיך ללמוד בעמידה כדי שלא ירדם. אולם הגוף שהיה מאוד עייף עשה את שלו. הרב נרדם בעמידה ואז נפל על הרצפה ושבר את הרגל. שנא את הבטלה ואיבוד הזמן בתכלית. הזהיר בכל הזדמנות על ניצול הזמן והתמדת הלימוד. רבינו ראה שאחד מנכדיו מבזבז זמן מיותר בחיפוש אחרי גנזי מטמוניות מימי קדם, חידודי-תורה, סיפורי-קודש וכו'. רבינו קרא לו לשיחה ארוכה שהיתה בה תוכחה מגולה על גודל חובתו להשקיע את כל מעייניו ב'עיקר', לימוד ובירור מקצועות התורה, ללבנם ולשננם על בוריון, במקום להתעסק בטפילות ושיירי מצווה שבאות ל'קינוח' אחר העיקר.

**אנו מבקשים ממי שיש לו תמונות טובות יותר של
הצדיקים או של הקברים או אם לא שמנו את תמונת
הצדיק או הקבר ויש לו תמונה שהוא צילם או שקיבל
ממישהו ששהוא צילם ונתן לו את זכויות יוצרים
להשתמש בה ולא הוריד אותה מאתר באינטרנט, אנא
שלחו למייל**

PnineZadikim@gmail.com

**למעוניינים לקבל את העלון ישירות למייל, יש לשלוח
בקשה PnineZadikim@gmail.com**

**כל החומר נלקח
מעלון 'פניני עין-חמד' משנים עברו
לקבלת עלון פניני עין-חמד,
יש לשלוח בקשה למייל:
PnineEH@gmail.com**

העלון מוקדש לרפואה והצלחת רחל ברכה בת פדילה דליה הי"ו ובני-ביתה
רפואת יהודה אריה בן רחל ברכה- רפואת הנפש ורפואת הגוף
ולהצלחת כל עם ישראל ובתוכם יוסף ליאור בן דליה אפרת ומשפחתו
והצלחה בכל העניינים, נחת יהודי מכל יוצאי חלציו וכן בחינוך הילדים